

ПРВИ ПОЗИВ

САВЕЗ ОРГАНИЗАЦИЈА РЕЗЕРВНИХ ВОЈНИХ СТАРЕШИНА СРБИЈЕ

ГОДИНА IV

БРОЈ 7

ДЕЦЕМБАР 2022.

Седница Скупштине
СОРВСС Србије и Дан РВС

**УСПЕСИ
КОЈИ
ОБАВЕЗУЈУ**

Војничка утврђења: Голубац

СТРАЖА НА УЛАЗУ У ЂЕРДАПСКУ КЛИСУРУ

Голубачки град или Голубац је средњовековна тврђава, споменик културе од изузетног значаја. Налази се у Националном парку Ђердап, на десној обали Дунава, 4 км низводно од данашњег насеља. Смештена је на високим литицама, на месту на ком се река сужава, на самом улазу у Ђердапску клисуру.

Тврђава је грађена лепезасто и састоји се од три дела: предњег, задњег и горњег града (са цитаделом). Чини га укупно 10 кула и две велике колске капије. Испред тврђаве је било цивилно насеље, о чему данас сведоче само неки делимично истражени објекти.

Голубац је имао бурну историју. Током средњег века водиле су се многе битке око њега, нарочито између Османског царства и Краљевине Мађарске. Од 1867. године, предат је српском кнезу Михаилу Обреновићу. У савремено доба Голубац је популарна туристичка атракција на Дунаву. Током 2012. године је започет пројекат ревитализације тврђаве у оквиру којег је изграђена обилазница и тунел.

Цитадела је правоугаоне, скоро квадратне основе кроз коју се, између спољашњег зида и стене на којој се налази 1. кула, провлачи путањ ка последњем упоришту утврђења тзв. Донжон кули (1. кула). Последњи део путања (XI), широк непун метар, оивичен је оштрим литицама, које се са једне стране обрушавају у унутрашњост цитаделе неких пет до шест метара испод, док се са друге обрушавају неколико десетина метара ниже скоро до нивоа Дунава. Посебну чар том прелазу даје ветар који стално дува, јер је окренут ка Ђердапској клисури, готово кад из клисуре излети кошава.

Куле у тврђави су са дрвеним спратовима и степеницама у унутрашњости, док су степенице које воде до њих камене. Ширина степеника је непуних 60 сантиметара. Половина кула је са свих страна од камена (1, 2, 4, 5, 10),

док су остале са три стране камене, а четврту страну, која је окренута ка унутрашњости, немају (3, 6, 7, 8, 9.).

Голубац се први пут помиње у угарским изворима датираним у 1335, 1337, односно 1342. годину. Не зна се када и ко га је подигао, али је његову основу тј. Горњи град подигао српски односно православни великан о чему сведочи и православна капелица у саставу 4. куле. Град је потом проширен (на задњи и предњи град) током српске или мађарске власти, иако није искључено да је у старту изграђен у овој величини. Последњу фазу у градњи спровели су Турци ојачавши 6, 7, 8 и 9. кулу и додавши у продужетку спољашњег бедема ниску артиљеријску кулу (10.) која је контролисала Дунав и штитила пристаниште за шајке које се уз њу налазило.

То утврђење се налазило се у саставу државе кнеза Лазара, који је села у околини давао као метохе манастирима. Одмах након Косовског боја, 1389. године, у њега улази Бајазит I. Нашао се у рукама Мађара који га 1403. године предају деспоту Стефану, када је он постао угарски вазал. Град је требало, према уговору из 1426. године, да по деспотовој смрти (Стефан умире 1427. године), заједно са Београдом, буде предат Мађарима. Међутим, командант града војвода Јеремија га, из непознатих разлога, предаје Турцима. Према Сегадинском миру, из 1444. године, између Мађара и Турака, Српска деспотовина бива обновљена и у њен састав улази и Голубац. Након смрти деспота Ђурађа 1456. године, Турци га освајају. Мађари успевају да га освоје 1481. године, али га врло брзо напуштају. налази се на обали Дунава, у општини Голубац, на улазу у подручје Националног парка Ђердап. Улазна капија тврђаве представља и главни улазни пункт у национални парк за западне стране, а источно од бедема тврђаве се налази строги природни резерват

Поглед са цитаделе

Доњи део предњег града

Седница Скупштине СОРВСС Србије и Дан РВС

УСПЕСИ КОЈИ ОБАВЕЗУЈУ

Председник СОРВСС је истакао да нема ратне војске без резервних војних старешина. У Србији народ и даље највеће поверење има у Војску Србије, а РВС мора бити појам часног, образовног, родољубиво опредељеног, стручног и морално чврстог грађана. Управо то, а и досадашњи пут организације, гарант је да су резервне војне старешине чврсто опредељене да чувају границе Србије, интегритет и суверенитет државе. Резервне војне старешине ове данас, као и они који ће то чинити сутра и у наредним годинама су мотор и нада за остале.

Учесници скупа дочекани су на традиционалан начин хлебом и сољу

Делегати Скупштине СОРВСС Србије окупили су се 13. и 14. септембра у хотелу „Драговић“ у Смедереву поводом Дана РВС и одржавања седнице Скупштине. Домаћин је било је Удружење резервних војних старешина Смедерево.

Првог дана скупа седници Скупштине присуствовали су начелник Управе за традицију, стандард и ветеране Министарства одбране пуковник Драган Милковић, начелник Одељења за обучавање грађана Управе за обавезе одбране МО капетан бојног брода Милан Коњиковац и шеф групе у Одељењу за обучавање грађана потпуковник Милан Крсмановић.

Седницом је председавала резервни капетан Тања Дуловић, члан УО

СОРВСС и председник Организације РВС Зрењанин.

Извештај о раду СОРВСС Србије између две Скупштине поднео је председник СОРВСС др Милојко Николић. Тежиште излагања било је на анализи реализације активности у вези са *Иницијативом за увођење садржаја обуке у школски систем РС* (иницијатива). Након детаљне анализе најзначајнијих активности између две седнице, председник је закључио да ће и наредне активности карактерисати максимална посвећеност Савеза и руководства градских и општинских руководства РВС провођењу активности назване иницијатива – обука средњошколске омладине. Приоритет ће бити настојање и тражење подршке

да се у статус укључи покренута активност (пројекат): „Обука РВС који немају војни распоред у ВС“. Савез ће и даље бити фокусира на очувању већ успостављених квалитетних односа са Управом за обавезе одбране и Управом за традицију, стандард и ветеране. Такође, како је речено, неговаће се и добри односи унутар организације.

Николић је истакао да нема ратне војске без резервних војних старешина. У Србији народ и даље највеће поверење има у Војску Србије, а РВС мора бити појам часног, образовног, родољубиво опредељеног, стручног и морално чврстог грађана. Управо то, а и досадашњи пут организације је гарант да су РВС чврсто опредељене да чувају границе Србије, интегритет и суверенитет државе. Резервне војне старешине ове данас, као и они који ће то чинити сутра и у наредним годинама су мотор и нада за остале.

ције је гарант да су РВС чврсто опредељене да чувају границе Србије, интегритет и суверенитет државе. Резервне војне старешине ове данас, као и они који ће то чинити сутра и у наредним годинама су мотор и нада за остале.

Финансије добро вођене

Председник СОРВСС је изразио захвалност Удружењу РВС Смедерева, са предсеником Слободаном Богићем на челу, што је омогућило одржавање седнице Скупштине и да на достојном и достојанственом начин обележи 103 године постојања.

Извештај о финансијском пословању између две седнице Скупштине

Седница је отпочела интонирањем државне химне „Боже правде“

Све одлуке донете су једногласно

поднео је Драган Ђирковић, генерални секретар СОРВС Србије.

Председник Надзорног одбора СОРВСС Властимир Петровић поднео је Извештај о контроли финансијског пословања у периоду између две седнице. У извештају је похваљен рад руководства Савеза и констатовано да у финансијском пословању СОРВС Србије није било неправилности.

У току седнице подељена су признања која је Савез доделио организацијама и појединцима у знак захвалности за добру сарадњу и предан рад.

У веома садржајној и конкретной дискусији учествовали су Марко Јеремић, заменик председника СОРВСС; Зоран Јовановић, председник СРВС Града Београда; Стаменко Станковић координатор ИЈ-4 „Исток“, Милоје Васић координатор ИЈ-2 „Запад“, Тања Дуловић, Горан Предолац, Предраг Митровић, председници организација РВС у Зрењанину, Брусу, Лесковцу и други.

Сви разматрани извештаји једногласно су усвојени.

Присутнима су се обратили гости из Министарства одбране који су поздра-

Са пријема код заменика градоначелника

вили присутне и захвалили се на гостопримству.

Капетан бојног брода Милан Коњиковац, начелник Одељења за обучавање грађана поздравио је присутне и честитао им 103-годишњицу постојања, похвалио одличну организацију седнице Скупштине и поздравио их у име припадника Управе за обавезе одбране.

Информисао је присутне о оствареном учинку у реализацији обуке ученика завршних разреда средњих школа која се реализује на основу *Иницијативе за увођење садржаја обуке у школски систем РС* и на сарадњи између СОРВСС и Одељења за обуку грађана (ОДОГ) у Управи за обавезе одбране у претходном периоду са проценом постигнутих резултата.

Изузетно динамична и успешна сарадња СОРВСС и ОДОГ допринела је да у 2019. години удружење стекне престижни статус удружења од посеб-

ног значаја за одбрану, што обезбеђује бољи положај и видљивост организације у систему одбране и друштву, те дугорочно финансирање у циљу реализације активности обучавања ученика завршних разреда средњих школа (добијено више од 25 милиона динара за претходне три године од МО). Пре тога организација је била потпуно маргинализована, али је капетан бојног брода Коњиковац скренуо пажњу да добијени статус није временски неограничен и да мора да се одржава годишњим планским активностима Савеза у спровођењу Иницијативе.

Све веће ангажовање у настави

Посебно је истакао да је током школске 2021/2022. године Иницијативу реализовало 488 средњих школа у

Пуковник Драган Милковић

Капетан бојног брода Милан Коњиковац

извештаје о реализацији активности с прегледом утрошка финансијских средстава, уз оверену финансијску документацију и записнике о раду.

По питањима која нису везана за спровођење Иницијативе, а односе се на подмлађивање кадра резервних старешина у ратним јединицама Војске Србије, учешће на војним вежбама и другим врстама тренинга, проблеме који су везани за резервне под-официре, начелник ОдОГ УОО је подсетио да се Савез мора службено обратити Генералштабу Војске Србије, у циљу даље операционализације предлога.

Кључни партнер

Пуковник Драган Милковић, начелник Управе за традицију, стандард и ветеране Сектора за људске ресурсе Министарства одбране, захвалио је на позиву за присуство седници годишње скупштине Савеза организација резервних војних старешина Србије и

Одавање поште погинулима у агресији НАТО-а

Фотографисали се за успомену

Републици Србији, односно 96 одсто од укупног броја. Изузетно је похвално што су резервне војне старешине учествовале у реализацији наставе са матурантима у 20 школа, чиме је премашен број планираних часова за 57, што је резултат проактивног приступа и сарадње са ОдОГ УОО, повећане видљивости СОРВСС у друштву као субјекта од значаја за одбрану и добре информатичке опремљености организација по дубини, што је такође заслуга стабилног финансирања од стране МО. Повећање ангажовања РВС у настави је постало видљивије након заједничких обилазака организација РВС од стране руководства СОРВСС и представника Управе за обавезе одбране МО у претходном периоду.

Коњиковац је информисао чланове Скупштине да је одржан састанак са помоћником МПНиТР на коме је договорен наставак спровођења Иницијативе у школској 2022/23. С обзиром на то да је најављен почетак школске године по класичном моделу извођења

наставе, очекује се додатно повећање броја РВС који учествују у настави у средњим школама. Такође је замолио представнике ОРВСС да на свом нивоу унапреде комуникацију и сарадњу са територијалним органима МО, као носиоцима пружања стручне помоћи средњим школама, по већ дефинисаном алгоритму спровођења Иницијативе.

Начелник ОдОГ УОО се такође похвално изразио према чињеници да се константно промовишу нове организације резервних старешина и што се број чланова у њима увећава, па се набавка сервера који обезбеђује централизовано вођење података о члановима СОРВСС показала потпуно оправданим. Посебно радује податак да је часопис *Први позив* све садржајнији, захваљујући текстовима везаним за ангажовање представника СОРВСС на спровођењу Иницијативе и другим активностима у систему одбране. Посебно је нагласио да СОРВСС мора наставити да благовремено и редовно доставља ОдОГ

урученом признању. Припадницима Савеза честитао је Дан Савеза, при том истичући да мало која организација или удружење баштини такве традиције које су везане за пробој Солунског фронта или личности из војне историје Србије као што су војвода Степа Степановић, краљ Александар Карађорђевић или генерал Божидар Јанковић.

Пуковник Милковић је истакао да Управа за традицију, стандард и ветеране гледа на Савез организација резервних старешина Србије као на кључног партнера Министарства одбране и Војске Србије, не само имајући у виду бројност и значај чланства већ и чињеницу да Савез покрива целокупну територију Републике Србије и своје деловање може остварити у свим регионима наше земље. Значај Савеза огледа се и кроз чињеницу да је он једина организација које тренутно има статус удружења од посебног значаја за Министарство одбране и Војску Србије. У заједничком пројекту Министарства одбране и Министарства просвете, науке и технолошког развоја Савез организација резервних старешина Србије се јавља као трећи

Наставак на 8. страни

Заједнички снимак учесника седнице

Тања Дуловић и Милојко Николић

Милан Крсмановић и Милојко Николић

*У име УРВС Смедерево признање је примио
потпуковник у пензији Љубиша Цветковић
члан УО СОРВСС*

Милоје Васић и Милојко Николић

Наставак са 5. стране

веома значајан партнер, који ангажовањем резервних официра и резервних подофицира значајно доприноси квалитету реализације наставног процеса у делу који се односи на обучавање деце средњошколског узраста за одбрану земље.

Сарадња Министарства одбране и Савеза организација резервних старешина Србије одвија се у складу са годишњим плановима сарадње Министарства одбране и Војске Србије са удружењима. Савез доставља квалитетне и остварљиве предлоге, не само у областима обуке резервних старешина већ и у неговоњу традиција ослободилачких ратова Србије. Предлози се највећим делом прихватају од стране надлежних организацијских целина Министарства одбране и Војске Србије, у складу са њиховим могућностима.

Пуковник Милковић је нагласио

да Савез и његове организацијске целине оглашавају конструктивним пројектима, одазивајући се јавном позиву Министарства одбране за учешће у финансирању пројеката удружења у областима од значаја за одбрану. Стручна комисија Министарства одбране разматра велики број пристиглих пројеката који се затим рангирају, али се финансирају у складу са расположивим финансијским средствима.

Поводом Дана РВС додељена су признања истакнутим појединцима и организацијама.

Наредног дана делегати Скупштине положили су венце на споменике борцима – учесницима ратова и посетили Музеј града Смедерева и Смедеревску тврђаву.

Делегацију СОРВСС примио је заменик градоначелника Смедерева.

**Д. Ћирковић
З. Пешић**

За подсећање на дан када су обишли тврђаву

ПАТРИОТЕ НА ДЕЛУ

После седнице Скупштине СОРВСС представници организације из свих крајева Србије имали су свечану вечеру на којој их је забављао „Модел бенд“. Оркестар је наступ отпочео интерпретацијом неколико патриотских песама, при чему је у центру пажње био „Марш на Дрину“. Већ на старту побрали су више аплауза, што је додатно оплеменило атмосферу.

Чланови бенда заслужују да им

се имена нађу на страницама „Првог позива“: Влада Пантић, Стеван Јовановић, Милица Ђурић, Ива Васић и Милош Војиновић. Дали су све да музиком подрже напоре резервних војних старешина, а верујемо да би, уколико би устребало, стали и на браник отаџбине.

Талентовани млади Смедеревци представили су раскошно богатство родољубиве музике, која никога не оставља равнодушним.

Посета смедеревској тврђави

На основу члана 26. Статута Савеза организација резервних војних старешина Србије, разматрајући предлоге организација РВС, Управни одбор СОРВСС на седници одржаној 29.08.2022. године, донео је

О Д Л У К У О ДОДЕЛИ ПРИЗНАЊА ПОВОДОМ ДАНА РВС

I Сабља војводе Степе Степановића минијатура, са отварачем за писма се додељује:

1. Драгану Милковићу, пуковнику, начелнику Управе за ТСиВ
2. Предрагу Илићу, директору „Милан Благојевић-Наменска“, Лучани
3. Живку Станковићу, пуковнику у пензији

II Сабља војводе Степе Степановића -минијатура се додељује:

Удружењу РВС града Смедерева
Милану Крсмановићу, потпуковнику, шефу групе у Управи за ОО
Војину Мрђи, члану Скупштине СОРВСС Србије
Тањи Дуловић, рез. кап., председнику ГО РВС Зрењанин
Радославу Манојловићу, рез. капетану, председнику ОРВС Шид
Милоју Васићу, рез. потпуковнику, председнику ОРВС Шабац
Мирку Старчевићу, генерал-мајору у пензији, ОРОП Ниш

III Признање - награда књигом: Едиција „Српске војводе у Великом рату“ се додељује:

Миодрагу Надлачком, пуковнику, начелнику РЦ МО Нови Сад
Љубиши Цветковићу, потпуковнику у пензији, члан УО СОРВСС
Предрагу Василићу, потпуковнику у пензији, ОРВС Шабац
Слободану Богићу, рез. мајору, председнику ОРОП Смедерево
Милану Миликићу, рез. мајору, председнику ОРВС Јужни Банат
Сави Грујичићу, рез. мајору, председнику ОРВС С. Митровица ИЈ-1
Дејану Дојчинову, капетану I класе, ОРОП Ниш
Милији Антонијевићу, рез. капетану, председнику ОРВС Лелосавић
Властимиру Петровићу, рез. капетану, председнику Надзорног одбора
др Предрагу Митровићу, рез. капетану, председнику ГО РВС Лесковац
Србољубу Стаменковићу, рез. капетану, председнику ОО РВС Бујановац
Милету Новаковићу, рез. поручнику, ГОРВС Зрењанин

Стефану Поповићу, рез. потпоручнику, председнику УРОП Звездара

Александру Митровићу, рез. потпоручнику, ОРОП Ниш

Милану Ђорђевићу, рез. потпоручнику, ОО РВС Гаџин Хан

Немањи Кнежевићу, рез. потпоручнику

Милану Јагњићу, рез. потпоручнику, ГО РВС Нови Сад

Милану Вукићевићу, председнику ГО РВС Краљево
Драгославу Ненадовићу, председнику ОО РВС Алексинац

Јовану Бечу, градоначелнику града Смедерева
Ненаду Марковићу, пуковнику, начелнику РЦ МО Ниш

Јовици Антићу, пуковнику у пензији, заменику председника ОРОП Ниш

Покрајинском секретаријату за социјалну политику, демографију и равноправност полова АП Војводине

IV Новчана награда ОРВС које су извеле највећи број часова у средњим школама се додељује:

- а. ГО РВС Шабац 40.000 динара
- б. ОО РВС С. Митровица 30.000 динара
- в. ГО РВС Зрењанин 20.000 динара

V Новчана награда ОРВС које су попуниле највећи број кадровских упитника за базу података ИС СОРВСС и учланиле највише новопроизведених рез. потпоручника се додељује:

- а. ОРОП Ниш 10.000 динара
- б. ГО РВС Крушевац 8.000 динара

У Београду,
15.09.2022. г.

ПРЕДСЕДНИК СОРВСС СРБИЈЕ
др Милојко Николић

Честитка председника Републике поводом Дана војних ветерана

ЗАХВАЛНИ СВИМ ГЕНЕРАЦИЈАМА РАТНИКА

Председник Републике Србије Александар Вучић упутио је честитку поводом Дана војних ветерана, у којој се каже: „Свим војним ветеранима честитам 4. децембар – Дан војних ветерана.“

Дан војних ветерана установљен је у знак сећања на дан потписивања примирја у Првом балканском рату. Настављајући традицију старих ратника Војске Краљевине Србије, избором овог датума за Дан војних ветерана обезбедио се континуитет са ветеранима из времена 1912. године, када је Краљевина Србија, као модерна држава, ангажовала део свог становништва у рату и све материјалне и финансијске резерве уз стварање Балканског савеза са својим суседима.

Захвални смо свим генерацијама наших ратника који су преко ноћи остављали куће и имања како би обукли своје часне униформе и бранили оно што нам је и данас најсветије. Цела наша историја била је дуг и мукотрпан пут до слободе и борба за њено очување. Наши војници, без обзира на век у којем су живели и бранили огњишта, ходили су стазима до победе, како би Србија могла поново да се уздигне, поносна и слободна, каква је увек и била. Ви сте понос ове земље и народа, узор генерацијама које поштују храброст, патриотизам, као и достојанство са којим се носи униформа и грб Србије.

На том трагу настављамо да се боримо за Србију, сада на другачији начин, како бисте видели да ваше жртве и напори нису били узалудни и како бисте знали да сва наша деца имају будућност у слободној, сувереној земљи, која се брзо развија и напредује.

Захваљујући вама који сте ту и онима којих, нажалост, више нема, ми смо данас слободни људи и баш зато је наша дужност не само да оживимо успомену и одамо почаст храбрим борцима и јунацима, учесницима свих ратова и борбених дејстава за ослобођење Србије, већ да на свим пољима живота и рада искажемо бригу за војне ветеране.

Честитам вам јубилеј, уз обећање да Србија никада неће посустати у борби за боље сутра, вечно памтећи и клањајући се жртвама које сте поднели“, наводи се у честитки председника Вучића.

Честитка министра одбране поводом Дана војних ветерана

ВИ СТЕ НАШ ПОНОС

Потпредседник Владе и министар одбране Милош Вучевић упутио је поводом 4. децембра - Дана војних ветерана честитку у којој се каже:

„Свим војним ветеранима упућујем искрене честитке поводом 4. децембра - Дана војних ветерана.“

Негујући традиције старих ратника Војске Краљевине Србије, на најбољи начин показујете да су усомена на претке и историја коју имамо наш понос, никако стид и не смеју бити заборављене.

На данашњи дан пре тачно 110 година потписано је примирје у Првом балканском рату између савезника са једне и Отоманске царевине, као поражене, са друге стране. Тада је бригу о ветеранима и задовољењу њихових потреба преузело Министарство Војно, у оквиру Владе Краљевине Србије за коју су били од животног значаја као борци у ратовима који су уследили и у којима су учествовали.

Уједињени, доказали су да се храброшћу и упорношћу све може постићи и успели да одбране људско достојанство и право на слободан живот грађана у својој земљи, очувавши национални идентитет и континуитет државности српског народа и Војске, вођени вером у ослобођење Србије.

У жељи да више никада не будемо приморани да оружјем бранимо нашу отаџбину од непријатеља, клањам се пред сенима оних којих више нема и кажем вечно хвала свим ветеранима на жртвама које су поднели уз обећање да оне нису биле узалудне. Њихов дух наставиће вечно да живи кроз потомке.

Срећан вам празник!“

Мере за правилно трошење средстава

САМО НАМЕНСКО ТРОШЕЊЕ СРЕДСТАВА

Председник СОРВСС др Милојко Николић упутио је акт општинским и градским организацијама следеће садржине:

Наше организације су, заједно са центрима МО и Министарством просвете, односно средњим школама, после вишегодишњих активности, увериле надлежне државне органе, да можемо да дамо велики допринос до сада веома квалитетној и успешно спроведеној обуци средњошколске омладине у области одбрамбених припрема и цивилне заштите. На основу строгих услова и критеријума, једино је Савез ОРВСС успео код МО да обезбеди статус „Удружења од посебног значаја за одбрану Републике Србије“. То је велики помак у процесу остварења друштвеног нивоа и значаја резервних војних старешина, после таворења које је трајало, како где, скоро једну деценију. Тиме смо обезбедили да наше организације делом остваре финансирање за редовну делатност. Нажалост, до сада нисмо успели да на републичком нивоу обезбедимо финансирање свих програмских активности које се односе на нашу властиту обуку, на чему се већ ангажујемо и то нам је дугорочни стратешки циљ.

Провођењем ове активности са средњошколском омладином обезбедили смо „покривање“ дела трошкова који се односе управо на ту област (уз прихватање дела трошкова у вези са завршним рачуном, телефоном-интернетом, кријом, грејањем –одржавањем канцеларијског простора). У досадашњој пракси примењено је да поједине општинске и градске организације имају одређене „дилеме“ око утрешка средства за обуку (Иницијатива). Услови Министарства одбране, када је реч о обуци средњошколске омладине, крајње су прецизни, па неке друге буџетске ставке не могу да буду „покривене“ из тако додељених средстава.

Савез је у више наврата указивао на то за које намене се могу ангажовати средства Министарства одбране, али се поједине организације РВС и данас јављају са питањима да финансирају „ставке“ које немају никакву везу са обуком средњошколске омладине. Притом, постоје прописи, и сам Уговор потписан са Управом за Обавезе одбране, који регулишу ову област, па општинске и градске организације не смеју да злоупотребе добијена средства. Упозоравамо да свака злоупотреба повлачи за собом и одређену одговорност. Стога наводимо да су прописи ве-

ома строги и да нико не може да изигра погрешно ангажовање новчаних средстава. Епилог је да се финансијски промашаји враћају као бумеранг, то јест нарушава се финансијска дисциплина, а покушај својеврсне незаконите исплате се санкционише тако да се не признаје таква финансијска операција. Тиме се може догодити да наша организација изгуби друштвени статус који јој је уз много мука и ангажовања признат.

Подсећамо да је за сваки рачун, плаћен средствима која је доделио Савез, потребно доставити копије тог рачуна, заједно са копијама одговарајућих налога за пренос и извода банке, оверене од стране председника општинске или градске организације.

У овом часу држава једино финансира обуку средњошколске омладине, што је за нас стабилан темељ, чему треба пружити максимум ангажовања. Савез ОРВСС је у два наврата покренуо нову иницијативу, то јест да се статус организације ојача и финансирањем обуке (кондицирање) РВС који немају ратни распоред. Рачунајмо да је то процес који тражи одређено време, па се у складу са тим треба и односити. Дотле, сваки динар ангажован из средстава намењених за обуку средњошколске омладине треба да буде оправдан на основу смерница које је Савез упутио свим организацијама.

Савез ОРВСС обавезује све органе и организације да поштују смернице за трошење добијених средстава.

Пријем министра одбране и начелника ГШ поводом новогодишњих и божићних празника

ПОЗИВ НА БОЉУ САРАДЊУ

Потпредседник Владе и министар одбране Милош Вучевић и начелник Генералштаба Војске Србије генерал Милан Мојсиловић приредили су 21. децембра пријем поводом новогодишњих и божићних празника у Дому Гарде на Топчидеру.

Пријему присуствовали су изасланик председника Републике Србије и врховног команданта Војске Србије Милорад Вељовић, председник Народне скупштине Владимир Орлић, министри у Влади, народни посланици, представници Министарства одбране и Војске Србије, локалне самоуправе, државних институција, верских заједница, дипломатског и војно-дипломатског кора, ветерани, као и многобројни гости из јавног и културног живота.

У име СОРВСС пријему је присуствовао генерални секретар Драган Ђирковић.

Честитајући предстојеће празнике, у име генерала Мојсиловића и у своје име министар Вучевић захвалио је гостима и свима са којима Министарство одбране и Војска Србије сарађују и заједнички раде.

- Хвала вам на томе и уз ту захвалност молба и позив да та сарадња следеће године буде још боља, садржајнија, да заједнички радимо да чувамо и помажемо једни друге поштујући делокруге и надлежност свакога у том систему, али усмерени, фокусирани на јединствени циљ, а то је да ова држава настави свој развитак у миру, да чувамо политичку стабилност, стабилност у региону, да имамо све већи број грађана, да враћамо наше људе из расејања, да нам се рађа више деце, да људи буду задовољнији и срећнији што живе у нашој лепој отаџбини, нашој Србији – рекао је

министар Вучевић.

Он је подсетио и да су и данас многи припадници наше војске на терену и чувају нашу отаџбину и наш народ, извршавају задатке у отежаним временским условима, без обзира каква их амбијент окружује.

- Неизмерно смо поносни на њих и не желимо да се заборави, не желимо да их само споменемо кад је нека мука, него да им кажемо у сваком тренутку - хвала. И желео бих да и у Србији буде обичај, као што је у многим државама које се хвале својим демократским потенцијалом и институцијама, да онај ко носи униформу има поштовање и уважавање какво треба и да

то заиста буде присутно у друштву. Не тражимо никакве специјалне привилегије, али они који вас и нас чувају, који су спремни, јер су се томе и заветовали, да дају своје животе кад је најтеже и најопасније, заслужују посебно место. Заслужују уважавање и свако поштовање. Верујем да ћемо сви заједно радити на томе – поручио је министар Вучевић.

Гостима је приказан је и филм у продукцији Управе за односе са јавношћу Министарства одбране, посвећен најзначајнијим резултатима Министарства одбране и Војске Србије у години за нама.

Дан резервних војних старешина у Зрењанину

СРЕДЊЕ ШКОЛЕ ПАРТНЕРИ ЗА БУДУЋНОСТ

У Касарни „Народни херој Светозар Марковић Тоза“ чланови зрењанинске Организације резервних војних старешина (ОРВС) обележиле су 15. септембар Дан резервних старешина.

Свечаност је била прилика да се онима који су дали допринос унапређењу рада ОРВС Зрењанин уруче захвалнице. Добитници су Симо Салапура, градоначелник Зрењанина у чије име је признање примио Рајко Капелан, помоћник градоначелника, потпуковник Властимир Радивојевић, начелник Центра Министарства одбране Зре-

но организовале наставу са темама везаним за систем одбране Републике Србије у сарадњи са предавачима из ОРВС Зрењанин.

Тања Дуловић, председница ОРВС Зрењанин је назначила да је организација на републичком нивоу добила значајну улогу и због организације наставе у средњим школама и промене статуса.

- Руководство Савеза организација резервних војних старешина Србије (СОРВСС) са Министарством одбране и Војском Србије урадило је оно што нам се до пре неку годину чинило немогућим.

Савез је добио је статус организације од посебног значаја за одбрану. Томе је највише допринела „Иницијатива за увођења садржаја из одбране у програме средњих школа у Србији“, а ми смо у Зрењанину од првог дана део тог пројекта. Настава је 2018. реализована у свим средњим школама, да би временом због могућности која је дата школама да на-

ставу изведу одељенске старешине, већина од дванаест школа колико их има у средњем Банату, донела је одлуку да самостално изводи ову наставу. Ми смо задовољни што се о овим темама прича у средњим школама, али очекујемо да настава везана за систем одбране и реаговање у ванредним ситуацијама нађе своје место са више часова од тренутних четири у оквиру школског плана и програма, истакла је Тања Дуловић.

Рапорт из Апатина

ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ГОДИШЊИЦЕ

Апатин је био домаћин обележавања годишњице Удружења резервних војних старешина Србије, а догађај су организовали Удружење резервних војних старешина и Удружење пензионисаних војних лица.

Манифестација која је одржана у апатинској библиотеци „Миодраг Борисављевић“ присуствовали су представници Војске Србије, МУП-а, резервних војних старешина и пензионисаних војних старешина, а у име локалне самоуправе окупљене је поздравио Радован Ђукић, заменик председнице општине Апатин.

О овој значајној годишњици говорио је Жељко Обрадовић, председник РВС Војводине, а о апатинском Удружењу резервних војних старешина и активностима које ова организација спроводи више је говорио председник, Владо Векић.

њанин, мајор Раде Даљевић из Банатске бригаде Војске Србије, Горан Маринковић, директор Културног центра Зрењанина и Радоје Бандовић из Удружења војних пензионера Зрењанина. Признања су уручена и директорима средњих школа: Ђорђу Клађу из Техничке школе, Владимиру Попову из Пољопривредне, Драгослави Голушин из Трговинско-економске и Анити Бојић Перкин из Средње школе Нови Бечеј. Ове школе су у прошлости четири године редов-

Свечана академија
поводом Дана војних ветерана

МИ СМО ВИТЕШКИ НАРОД

Уверен сам, да ћемо као што смо то увек чинили, поучени прошлошћу бити јединствени у намери да градимо стабилну будућност - рекао је начелник Управе за традицију, стандард и ветеране МО пуковник Драган Милковић.

Присутнима у препуној сали Дома гарде обратио се пуковник Драган Милковић

Свечана академија поводом Дана војних ветерана одржана је 2. децембра у Дому Гарде на Топчидеру. Свечаности су присуствовали начелник Генералштаба Војске Србије генерал Милан Мојсиловић, саветник председника Републике Милорад Вељовић и државни секретар Министарства одбране Миле Јелић.

Поводом Дана војних ветерана државни секретар Јелић уручио је признања за успешну сарадњу и допринос у раду и реализацији активности Министарства одбране и Војске Србије.

Плакета Министарства одбране уручена је Мирославу Антовићу председнику Организационог одбора за обележавање 110. годишњице 2. пешадијског пука Књаз Михаило - Гвозденог пука у Прокупљу. Захвалница за учешће у реализацији културно-уметничког програма поводом Дана војних

ветерана, израдом литерарног састава на тему „Наши хероји чувари плавог неба“ додељена је Урошу Лекићу, ученику 8. разреда ОШ „Кнез Лазар“ из Крушевца.

Обраћајући се присутнима начелник Управе за традицију, стандард и ветеране Министарства одбране пуковник Драган Милковић подсетио је на прекретницу у историји наше земље коју су пре 110 година исписали хероји и победници.

- Становништво читаве Србије у балканским ратовима добровољно је ступило у борбене редове, како би заштитило своју земљу и по цену живота одбранило њену част и слободу. Тај борбени дух наставио је да живи и у данашњим поколењима. Дух немерљивог херојства, борбености и пожртвованости, главних одлика храбрих бораца који су несегично јуришали у

сусрет непријатељу спремни да дају живот за слободу своје отаџбине и након више од једног века снажно се осећа - рекао је пуковник Милковић.

Он је истакао да је важно да Србија негује богату традицију очувањем успомене на све знане и незнане јунаке који су својим делима извојевали слободу.

- Оваквим и сличним манифестацијама ми показујемо да их не препуштамо забраву, већ поштујемо вреднујући људе, припаднике нашег витешког народа који је током векова у борби за идеале заслужио поштовање читавог света. Уверен сам, да ћемо као што смо то увек чинили, поучени прошлошћу бити јединствени у намери да градимо стабилну будућност- рекао је пуковник Милковић.

На свечаности премијерно је приказан музички спот „Вила са Кошара“

Свечаност је отпочела интонирањем Државне химне „Боже правде“

Плакета МО уручена је Мирославу Антовићу председнику Одбора за обележавање 110. годишњице Гвозденог пука

Захвалница за литерарни састав додељена је Урошу Лекићу, ученику 8. разреда ОШ „Кнез Лазар“ из Крушевца

који је посвећен херојима са Кошара и свим борцима који су храбро бранили отаџбину 1999. године. Спот је урадила Управа за односе са јавношћу са својим установама Војнофилмским центром „Застава филм“ и Уметничким ансамблом Министарства одбране „Станислав Бинички“ у сарадњи са Генералштабом Војске Србије и Управом за традицију, стандард и ветеране Министарства одбране. У снимању споту, који је режирао проф. Данило Пашкван, учествовали су борци са Кошара и породице погинулих бораца.

На свечаној академији поводом Дана војних ветерана, у оквиру културно-уметничког програма, кроз сценске приказе и вокалне наступе, гости су имали прилику да виде и чују омаж херојима српске историје уз присећање на оне који су животом платили слободу нашег народа.

Делегација МО и ВС положила је венац на Гробљу ослободилаца Београда

Положени венци
поводом Дана војних ветерана

СЛАВА ЈУНАЦИМА

Делегације Министарства одбране и Војске Србије, поводом Дана војних ветерана, 2. децембра су уз војне почасте положили венце крај Споменика народном хероју Милану Тепићу, јунацима са Кошара и на Новом гробљу у Београду. Пошту јунацима отаџбине одале су и делегације Савеза удружења резервних војних старешина Србије. Председник СОРВСС др Милојко Николић присуствовао је церемонијама одавања поште Милану Тепићу и погинулима на Кошарама.

Начелник Управе за традицију, стандард и ветеране пуковник Драган Милковић предводио је делегацију Министарства одбране и Војске Србије која је положила венце крај Споменика народном хероју Милану Тепићу и Споменика јунацима са Кошара. Такође, венци су положени и у оквиру Новог гробља крај Спомен-костурнице војника страдалих у српско-турским ратовима и Српско-бугарском рату, Спомен-костурнице бранилаца Београда у Првом светском рату и Споменика ослободиоцима Београда у Другом светском рату.

У знак сећања на страдале српске војнике, венце су на споменике положили и чланови ветеранских удружења.

Учесници церемоније пред Спомеником Милану Тепићу

Заједнички снимак пред Спомеником херојима са Кошара

Дан војних ветерана обележава у знак сећања на датум када је 1912. године потписано примирје у Првом балканском рату и када је 400.000 бораца Војске Краљевине Србије добило звање „стари ратник“, односно војни ветеран.

Пред спомеником херојима Кошара делегација 53. граничног батаљона коју је предводио Душко Шљиванчанин, пуковник у пензији

Делегација Удружења породица палих бораца положила је венац на Споменик Милану Тепићу

Друштвена самозаштита, лична безбедност као наставни предмет

ЗНАЊЕ ЈЕ МОЋНО ОРУЖЈЕ

Лична безбедност се разликује од личне и узајамне колективне заштите, која је обрађена кроз систем цивилне заштите у миру и ванреденој ситуацији и ванредном и ратном стању у цивилној одбрани

На радном састанку представника Одељења за послове одбране и ванредне ситуације Градске управе Крушевца са председником Савеза организација резервних војних старешина Србије др Милојком Николићем и његовим замеником Марком Јеремичем, било је речи о улози организације РВС у преносу знања из области културе безбедности и појма „друштвене самозаштите“ (Д/СЗ).

Поменути појам подразумева све оно што угрожава људе. У данашњем свету се подразумева и нарушавање и личних слобода, немогућност приступа храни и води, ширење епидемија, нестанак електричне енергије, ограничавање изражавања и образовања, сукоби свих врста, а на врху потенцијалних опасности су климатске промене (природне непогоде, техничко-технолошке несреће) и миграције (унутрашње и спољне).

Данас се појам друштвене самозаштите, може звати и личном безбедношћу, која проистиче из културе безбедности.

Културу безбедности, и како имати личну безбедност, треба стално проучавати и подучавати. Она се састоји из тероских знања из више природних и друштвених наука и практичне примене на заштити људских живота.

Лична безбедност се разликује од личне и узајамне колективне заштите, која је обрађена кроз систем цивилне заштите у миру и ванреденој ситуацији и ванредном и ратном стању у цивилној одбрани.

Зашто треба увести прво факултетивно, а ако се покаже добро и у редовну наставу теме којима се промовише лична безбедност и поступци којима се она постиже? У данашњем систему предшколског, основног и средњег, а поготову вискошколског образовања, нема појма личне безбедности, као да живимо у свету у коме се он одвија у деловима или само када нам одговара. Данас, а поготову у будућности, у изгледу су ризици који могу да настану сада и одмах и који из незнања или нехата могу да однесу много људских живота. Ту се посебно истиче саобраћај кроз изградњу и укрштање коридора, разних врста саобраћаја, енергетика, а у планским документима урбанистички планови и планови поступања и процедуре код ванредних догађаја.

Људски животи највреднији

Зашто то треба причати, односно указивати деци од вртића, па надаље? Па, пре свега зато што су они ти који могу да упију знање и мењају (прилагођавају) понашање и културу безбедности. Наравно да ништа није вредније од људског живота, а он може да се изгуби и ако имате, на пример, неравнину на пешачкој стази или ако вам

падне леденица са неправилно развученог кабла.

Свакако у овој области васпитања омладине треба да учествују, пре свега, људи који су прошли кроз одбрамбени систем, а поготову они који су прошли обуку за резервне војне официре.

Из праксе човека који се професионално бави смањењем ризика од катастрофа и управљању у ванредним ситуацијама, сведи смо, а то је и природно, да деца инстинктивно делују када дође до неке непредвиђене опасности, те је тај инстинкт важно „обогатити“, односно надградити едукацијом.

У теорији највише знања и вештине од вискошколских установа пружа Факултет Безбедности, Универзитета у Београду, чији кадрови кроз наставу студентима преносе културу безбедности. Такође је чињеница да се у пракси највише знања „како преживети“ стиче кроз војну обуку, а посебно кроз обуку резервних војних официра.

Шта је то што разликује пренос знања о личној безбедности, а није обухваћено пре свега кроз основна знања о систему одбране наше земље и о понашању у условима нарушене безбедности, коју је уредило Министарство одбране и преноса знања из ванредних ситуација или заштите од пожара, коју уређује Министарство унутрашњих послова?

Та знања, сматрамо, треба да преносе компетентни, а резервне војне старешине то јесу, јер су с једне стране на факултетима стекли професионална знања (звања) лекара, инжењера, уметника итд, а оспособљени су за војне и старешинске вештине стечене у Школи резервних официра (курс резервних официра). Овако образовани, уз искуство стечено на војним вежбама, а има и оних са ратним искуством из времена агресије НАТО-а, чини их лидерима сутра на ратном распореду у јединицама Војске Србије, а данас и сутра на решавању локалним самоуправама за решавање проблема у ванредним ситуацијама. Ово је битно јер су навике исте, а средина прилагођавајућа. Наравно, за резервне војне старешине битно је да су организовани, тј. да су чланови организација РВС по месту рада или становања. То је због тога јер су организације РВС по општинама и градовима у свакодневном контакту са јединицама Војске Србије и центрима Министарства одбране по општинама и градовима.

Шта је још битно поред едуковања омладине? И поред исказаног настојања државе за сарадњом са организацијама цивилног друштва, за потребе система одбране у пракси је то недовољно. И ту су опет најпогоднији резервни официри, који

су чланови и организација од извиђача, спортских клубова... до организација за људска права. Такође, неоспорно је да и у овим срединама треба пренети знања из личне безбедности и културе безбедности. Посебно, јер, организација РВС, мора и сама да учествује на конкурсима за суфинансирање активности из редовног програма рада.

Идеални мост

За ову активност су погодни часови редовног старешине и у делу часова грађанског васпитања и веронауке, јер „нема боље демократије и вере у бога“, него када научите како да преживите „потоп“ и организирате живот после тога.

Шта треба предузети?

Аутор овог текста поносан је на то што је резервни официр Војске Србије, припадник Расинске бригаде и по дужности официр за цивилно-војну сарадњу. Тако се догодило да оно шта ради у цивилству, ради и у војсци.

Такође, му је и привилегија то што је у ситуацији да контактима размењује мишљење и договара се о активности по стручним питањима из ове области са руководством РВС на нивоу Републике Србије. Наравно, то не значи да да организација РВС мора прво да реши шта ће бити модул или модули са темама које ће бити из личне безбедности. Друго, треба да обезбеди подршку Министарства одбране, јер ће то бити кључно око методике знања и оквира деловања у државном систему. Зашто Министарство одбране? Сваки организован систем је лакше уклопити у систем одбране земље. Потребан је већи допринос у овом процесу Министарства државне управе и локалне самоуправе.

Битно је да се кроз систем Министарства просвете акредитују ови програми, па су важни људи који имају педагошка знања, као и Факултет безбедности, УБ са својим Иновационим центром.

Модул личне безбедности треба да има теме из области смањења ризика од катастрофа, адаптације на климатске промене, лаичку прву помоћ „домаћинство“.

Систем финансирања би био на обуци предавача и њиховом евентуалном ангажовању. Тамо где у установама образовања постоје, прво треба укључити РВС.

Ово су предлози који захтевају интезивну разраду и да се искористи синергија између старијих и младих чланова организације РВС.

Битно је привући средства из других извора, па и међународних, један од њих је ОЕБС. Значајно је да тема може бити и регионално интересантна.

Тема личне безбедности је идеалан мост да се резервни официри представе и да не буду изван система одбране (виде као цивили), а да се са стране цивилног друштва, виде као војници...

(Аутор је професор за предмет Одбрана и заштита, специјалиста форензике, начелник Одељења за послове одбране и ванредне ситуације Градске управе Крушевца, акредитовани реализатор у области стручног усавршавања у јавној управи у области безбедност издат од стране Националне академије за Јавну управу. Резервни је потпоручник и члан организације РВС у Крушевцу).

Душан Тодоровић

Министар одбране
Милош Вучевић,
интервју у децембарском издању
”Одбране”

ВОЈСКА СРБИЈЕ ГАРАНТ СЛОБОДЕ И НЕУТРАЛНОСТИ

Иако је Војска Србије данас у односу на ситуацију од пре једне деценије, неупоредиво снажнија, опремљенија, способнија и боље плаћена, стратешки циљ мог мандата остаје исти – да она буде још јача, бројнија, савременија, обученија, а социјални положај њених припадника бољи. Снага наше војске је искључиво одвраћајући фактор за оне који би могли доћи у искушење да посегну за силом и угрозе Србију и српски народ. Ми никада нисмо, нити ћемо некога нападати. Поручујемо – снажни смо, можемо и уметмо да се одбранимо, али никоме не претимо.

Јасне и снажне поруке, у компликованим временима које живимо, обележиле су прве дане на новој дужности потпредседника Владе и министра одбране Милоша Вучевића. У децембарском издању магазина ”Одбрана” министар Вучевић говори о битним одредницама које дефинишу профил Војске Србије и одређују њену суштину. Потцртавајући који су то кључни кораци које ће предузети на даљем унапређењу стања у Војсци Србије, министар Вучевић каже:

– Моје правило и у досадашњем раду је да све што добро функционише не треба мењати, већ унапређивати да буде још боље. Треба помоћи тамо где постоје проблеми, решавати их одлучно и омогућити да Војска Србије своје задатке из све три мисије обавља беспрекорно – да буде опремљена најквалитетнијим средствима, обучена, мотивисана. Да сваки њен припадник буде сваког дана још задовољнији и поноснији као део целине, несаломива карика у „ланцу одбране”. Задатак министра одбране је да то омогући и подржи.

Свом ставу да је Србија увек за дијалог и компромисе, али да Србија више није џак за ударање министар Вучевић додаје:

– То показује да се не шалимо. Ми никоме не претимо, не звецкамо оружјем – али смо врло одлучни да штитимо Србију и њену независност и слободу. Јасно тражимо поштовање за све то што улажемо у развој добросуседских односа, смиривање тензија на Балкану, по-

штовање међународног права и права других. Постоје и наша права, и нормално је очекивати да она буду поштована, али и заштићена уколико буду угрожена. Зато је једна од мојих првих порука и била да је Војска Србије способна да изврши сваку наредбу председника Републике. То и јесте њена основна улога – да штити земљу.

Говорећи о првим утисцима о затеченом стању у Војсци Србије, након што је заједно са председником Вучићем и генералом Мојсиловићем, присуствовао здруженој вежби „Маневри” и обишао команде оба вида Војске Србије, министар Вучевић тврди да Република Србија има све разлоге да се ослони на своју војску.

– Војска Србије је један од стубова и елемената државности Републике Србије. Она је чврст ослонац нашег народа и свих грађана ове земље, који према њој гаје огромно поверење. Војска Србије је данас многоструко снажнија него што је икада била. Она је наш гарант слободе и неутралности.

Стратешки циљ мандата у Министарству одбране за министра Вучевића је јасан.

– Процес ревитализације Министарства одбране и Војске Србије почео је 2012. године са мандатом тадашњег министра, а сада председника Републике и врховног команданта Војске Србије Александра Вучића. Забрињавајуће стање у коме је пре десет година био целокупан систем одбране познато је јавности, а нарочито његовим припад-

ницима. Стратешки циљ Министарства одбране постављен је тада и до сада се није мењао. Иако је Војска Србије данас, у односу на ситуацију од пре једне деценије, неупоредиво снажнија, опремљенија, способнија и боље плаћена, стратешки циљ мог мандата остаје исти – да она буде још јача, бројнија, савременија, обученија, а социјални положај њених припадника бољи.

Говорећи о опремању Војске Србије, набавци савремених борбених средстава и шта у том погледу можемо очекивати у будућности, министар Вучевић подсећа да процес осавремењивања

Србија је, као војно неутрална земља, која се определила да води уравнотежену спољну политику у складу са сопственим интересима, под великим притиском и ту ситуацију покушавају да искористе неки политички играчи у региону. Живимо у времену у коме као држава морамо бити изузетно јаки, али и изузетно мудри.

Пред почасном јединицом Гарде

Војске Србије траје већ неколико година и да су у том погледу направљени значајни технолошки искораци.

- Деценијама уназад у наше наоружање нису улазила средства попут „панцира“ или ФК-3, од краја деведесетих година нисмо имали ову бројност и стање ловачке авијације. И у наоружање Корпеле војске уврштено је доста нових средстава. Нарочито радује чињеница да се наша војска у знатној мери опрема производима наше одбрамбене индустрије, из домаћег развоја, а међу њима има оних веома сложених и технолошки напредних. Наше „Норе“, „базари“ и „вилоши“ су конкурентни њиховим панданима и на Западу и на Истоку. И што је најважније, сва та средства, и бројна друга која нисам поменуо, стално се усавршавају и побољшавају у складу са искуствима са терена.

Министар Вучевић истиче и активан однос између Војске Србије као крајњег корисника, односно оног који дефинише тактичке и техничке захтеве, Војно-техничког института који се бави развојем борбених средстава и одбрамбене индустрије која то производи, наглашавајући да је ослонац на сопствене снаге, са искуством садашње кризе у свету, једини прави пут.

- У наредном периоду желимо да у највећој могућој мери развијемо сопствене потенцијале за развој и производњу савременог наоружања и војне опреме. Оно што будемо набављали, као и до сада, биће по мери наших потреба и по најповољнијим могућим условима.

Појашњавајући зашто нам није испоручено чак ни оно наоружање које смо платили министар Вучевић каже:

- Одређена средства која смо од Руске Федерације поручили и платили пре почетка сукоба у Украјини, због санкци-

Нема нико право да нам одузме то да смо све време били на правој страни историје, чували мир и поштовали слободу свих. Зато с правом очекујемо да други поштују наше право и на слободу и на мир. Мало је народа било увек на правој страни историје – на страни добра. Мало је народа својим жртвовањем уписано великим словима у светску историју. И својим руководством – увек одбрамбеним.

ја које су на снази, не могу да нам се испоруче. То ни на који начин не наноси штету Русији, већ искључиво Србији и тога смо свесни и ми, али и оне државе које ту испоруку не дозвољавају. С друге стране, не испоручују се и нека средства западне производње, иако уредно плаћена, из нама недовољно разумљивих разлога. Верујем да ће разговори које председник Вучић води са лидерима западних земаља ускоро уродити плодом и да ће се проблеми везани за те испоруке превазићи.

Помињући сукоб између Русије и Украјине, и то колико та криза угрожава безбедност у нашем дворишту, министар Вучевић сматра да тај сукоб угрожава безбедност целог света.

- У то што се данас дешава на истоку Европе уплетене су највеће светске силе и постоји озбиљна опасност од ескалације у глобални рат. Србија је, као војно неутрална земља, која се определила да води уравнотежену спољну политику у складу са сопственим интересима, под великим притиском и ту ситуацију покушавају да искористе неки политички играчи у региону. Пример тога је понашање привремених институција самоуправе на Косову и Метохији. Такође, постоје и они који би да ревидирају дејтонска уређења Босне и Херцеговине на штету Републике Српске. Живимо у времену у коме као држава морамо бити изузетно јаки, али и изузетно мудри. Очување мира и стабилности за Србију је од највеће могуће важности како бисмо наставили економски развој и омогућили бољи живот наших грађана. Верујем да је у највећем интересу свих народа у овом делу Европе да избегну сукобе и политичким дијалогом превазиђу несугласице.

Да је снага наше војске искључиво одвраћајући фактор за оне који би могли доћи у искушење да посегну за силом и угрозе Србију и српски народ нагласио је министар Вучевић још једном у интервјуу „Одбрани“.

- Ми никада нисмо, нити ћемо некога нападати. Поручујемо – снажни смо, можемо и умемо да се одбранимо, али никоме не претимо. Нажалост, припадамо малој групи земаља које се и даље чврсто држе принципа међународног јавног права и које су доследне у поштовању принципа територијалног интегритета и неповредивости граница суверених држава. Србија поштује и подржава суверенитет и територијални интегритет свих земаља на свету, самим тим и свих држава у региону, и тражи да се, када је о нашој јужној покрајини

ни реч, поштује исти принцип.

Једно од питања када је реч о Војсци Србије које се најчешће понавља у јавности је и да ли смо близу одлуке о реактивирању обавезног служења војног рока. Одговарајући на то питање министар Вучевић каже да је поновно увођење обавезног војног рока политичка одлука, која ће бити заснована на процени најодговорнијих и најстручнијих људи у Министарству одбране и Генералштабу.

- Спреман сам да преузем одговорност и да, када дефинитивне анализе буду завршене, председнику и врховном команданту, Влади и Народној скупштини предложим одговарајуће решење. Овде не може бити реч о томе да ли је та тема популарна у јавности и да ли се о њој позитивно или негативно изјашњавају на друштвеним мрежама. Једино мериторно биће да ли је то у интересу одбране Републике Србије или није.

Говорећи о безбедносним изазовима који су у овом тренутку најзначајнији министар Вучевић издваја ситуацију на Косову и Метохији и све заоштреније притиске на Србију.

- Док у Украјини букти рат на Косову и

Очување мира и стабилности за Србију је од највеће могуће важности како бисмо наставили економски развој и омогућили бољи живот наших грађана. Верујем да је у највећем интересу свих народа у овом делу Европе да избегне сукобе и политичким дијалогом превазиђу несугласице.

ше ставове и наравно, нађемо што боље путеве за развој сарадње. Концепт војне неутралности нам у свом суштинском значењу то и омогућава.

Центар за мировне операције обележио је средином новембра двадесет година обновљеног учешћа у мировним снагама УН. Говорећи о томе колики и

постоји пут до мира – мир је пут”.

- На путу мира наша војска корача од оснивања мировних снага Уједињених нација. Наши припадници у мировним мисијама су храбри људи који су одлучили да дају део себе, свог живота, а понекад, нажалост, и своје животе да би чували мир. Да би сачували животе неких људи на удаљеним просторима, али људи који исто тако заслужују да живе мирно. Ми смо, нажалост, и на нашим просторима видели и доживели значај мировних мисија, а живимо то и данас. И данас гледамо са зебњом све оно што се дешава у нашој јужној покрајини или у региону, верујући да су они који су у име међународне заједнице тамо ангажовани свесни своје одговорности, да имају довољно капацитета да чувају и остваре онај циљ због кога се ту и налазе. Из тог разлога и Војска Србије и Министарство одбране и држава Србија имају посебан приступ овој тематици. Такође, то за српског војника није само формално извршавање задатака већ ту има емоција, људскости, бриге и пажње. Српски војник је такав, такав је увек био, где год се нашао. Таква слава га је пратила свуда и увек кроз историју.

На једном од полигона

Метохији се зveckа оружјем... То свакако није добро. Бриселски споразум који је потписан 2013. године јасно налаже шта треба чинити. Његову имплементацију својим потписом гарантује Европска унија. Београд је испунио све ставке тог споразума, на Приштини је да испуни свој део, а на Европској унији да то омогући. У противном, сваки сличан споразум би за било кога био упитан.

Интензивну међународну сарадњу министар одбране Милош Вучевић започео је бројним сусретима са амбасадорима Америке, Француске, Европске уније, Руске Федерације, Чешке Републике, Кине... О заједничким именованима тих сусрета и колико је све то значајно да би се истрајало на концепту војне неутралности и у будућности министар Вучевић каже:

- За Србију је кључно да остане на јасном и принципијелном становишту: Србија у потпуности поштује сва правила Уједињених нација и не меша се, ни економски, ни информативно, ни војно, у конфликте који се ње не тичу. У основи то значи да је Србија потпуно отворена за сарадњу са свим земљама. Састанак са амбасадорима акредитованим у нашој земљи је саставни део протокола, али и прилика да поновимо на-

Поставља се питање шта значи бити на правој страни историје. Борити се за слободу у Првом светском рату, изнети велике победе на сопственим плећима, борити се против фашизма и нацизма у Другом светском рату, положити огромне жртве... Све те жртве не могу поново бити жртвоване зарад прекрајања историје, замене улога...

какав значај за Војску Србије, али и за Републику Србију има наше учешће у мировним операцијама Уједињених нација и Европске уније, министар одбране подсећа на Гандијеву реченицу „Не

Да је наша војска увек била на правој страни историје, на страни добра, сведочи њена традиција, коју министар Вучевић наглашава као саставни део вредносног портрета Војске Србије.

- Нема нико право да нам одузме то да смо све време били на правој страни историје, чували мир и поштовали слободу свих. Зато с правом очекујемо да други поштују наше право и на слободу и на мир. Поставља се питање шта значи бити на правој страни историје. Борити се за слободу у Првом светском рату, изнети велике победе на сопственим плећима, борити се против фашизма и нацизма у Другом светском рату, положити огромне жртве... Све те жртве не могу поново бити жртвоване зарад прекрајања историје, замене улога... Дубоко смо свесни чињенице да само онај ко познаје и поштује своју прошлост може да се одреди у садашњости и да планира будућност. То је природно стање сваког човека, а посебно припадника Војске Србије. Све наше бригаде, јединице обележавају своје дане у знак сећања на своје славне претходнике и њихове подвиге. Ти датуми путују стотинама година уназад. То је наша вредносна вертикала. То је наша историја. То је део сваког од нас.

Редовна скупштина Организације резервних официра и подофицира Ниш

ЗНАЧАЈАН ПОМАК У ЕДУКАЦИЈИ ГРАЂАНА

У Нишу је средином новембра 2022. године одржана седница редовне Скупштине Организације резервних официра и подофицира из тог града. Скупштини су присуствовали председник Савеза ОРВС Србије др Милојко Николић, начелник Регионалног центра МО пуковник Ненад Марковић, представници команде Копнене војске, града Ниша, директори јавних предузећа, почасни чланови ОРОП генерал-пуковника у пензији Владимир Лазаревић и генерал-мајор у пензији Мирко Старчевић, председници градских и општинских организација резервних војних старешина и други гости.

Председник ОРОП Ниш пуковник у резерви Добривоје Станимировић је у свом говору указао на најзначајније резултате организације у протеклом периоду и подвукао: „Увођењем наставе у завршне разреде средњих школа, у чију реализацију су се укључили и наши чланови, учињен је значајан помак у едукацији грађана за одбрану земље и проведена добра уводна активност пред евентуално враћање обавезног служења војног рока. План наставе је реализован у целости, као што смо и у потпуности реализовали структурну класификацију и подмлађивање чланства. Покренули смо иницијативу за враћање чина капетана прве класе резервним официрима и непрестано радимо на томе да се резервни официри укључе у рад штабоба за ванредне ситуације“.

На редовној скупштини је прецизирано да Организација резервних официра и подофицира у Нишу предузме кораке да се општинске организације формирају у свим градским општинама, као што је то већ учињено у Нишкој Бањи. Посебно је важно, а још једном поменуто, да нишка организација има више од пет хиљада

чланова, од којих је 70 посто млађе од 60 година, те да је поменута организација управо због резултата у раду похваљена и награђена од стране СОРВСС. Скупштина

Најзаслужнијима додељена су признања СОРВСС

и јубилеји су увек прилика да се награде они који су допринели успешном раду нишке организације, а овог пута су минијатурну позлаћену сабљу Степе Степановића и друга признања добили председник општине Нишка Бања Душан Живковић, пуковник Ненад Марковић, генерал-мајор у пензији Мирко Старчевић, заменик председника ОРОП Ниш пуковник у резерви Јовица Антић, директор Паркинг сервиса Дејан Димитријевић и други.

Зоран МИЛАДИНОВИЋ

Годишња скупштина РВС Крупањ

ПОДМЛАЂЕНО РУКОВОДСТВО

На седници Скупштине Општинске организације РВС Крупањ сумирани су резултати, донете одлуке о даљем раду и новим кадровима на челу организације, а подмлађен је и састав Скупштине ООРВС Крупањ.

У сали Старог здања, 2. децембра одржана је седница Скупштине ОО РВС Крупањ, уз присуство представника локалне самоуправе Милорада Симића, координатора за Сремски, Мачвански и Колубарски округ, Милоја Васића и председника ООРВС Осечина Драгана Деспотовић.

Поред извештаја о раду у којем је председник ООРВС Крупањ, Драган Грујић, посебно нагласио да је после више година неактивности, у протекле две године, организација постигла значајне резултате у реализацији програмских задатака, остварила добру сарадњу са локалном самоуправом, Туристичко спортском организацијом општине Крупањ, а посебан значај има рад са младима и сарадња са основном и средњом школом у Крупњу.

Избором нових чланова Скупштине, а посебно избором најмлађег члана Наташе Живановић за заменика председника организације, обезбеђени су услови за још успешнији рад у наредном периоду.

С. Живановић

Представници Министарства одбране и СОРВСС
у Апатину и Сомбору

ОБОСТРАНО КОРИСТАН ДИЈАЛОГ

Разматране су планиране активности које се односе на досадашњи степен реализације факултативне наставе у завршним разредима средњих школа из основа система одбране Републике Србије, националног пројекта „Иницијативе за увођење садржаја обуке у школски систем Републике Србије“.

У складу са Планом активности обучавања грађана за потребе одбране земље представник Министарства одбране капетан бојног брода Милан Коњиковац, начелник Одељења за обучавање грађана Управе за обавезе одбране и председник Савеза организација резервних војних старешина Србије др Милојко Николић 4. октобра посетили су организације РВС у Апатину и Сомбору и Центар МО за локалну самоуправу Сомбор. Домаћин активности био је председник Организација резервних војних старешина АП Војводине Жељко Обрадовић.

Током обиласка одржани су радни састанци са директорима Средње медицинске школе и Средње школе „Свети Сава“ у Сомбору, а и директорима Гимназије и стручне школе „Никола Тесла“ и Техничке школе са домом ученика у Апатину.

Радним скуповима присуствовао је и начелник Центра МО за локалну самоуправу Сомбор мајор Душко Толмаш који је у сталном контакту са средњим школама у вези са организовањем наставе у завршним разредима из „Основа система одбране Републике Србије“.

Разматране су планиране активности које се односе на досадашњи степен реализације факултативне наставе у завршним разредима средњих школа из „Основа система одбране Републике Србије“, националног пројекта „Иницијативе за увођење садржаја обуке у школски систем Републике Србије“.

Капетан бојног брода Коњиковац исказао је посебно задовољство што је Иницијатива у претходној школској години, и поред проблема насталих због пандемије корона вируса, реализована у 96 одсто средњих школа на територији Србије. Према његовим речима, све је то врло значајно јер се слична

Капетан бојног брода Милан Коњиковац, др Милојко Николић, Жељко Обрадовић и мајор Душко Толмаш са директорком Средње медицинске школе „Ор Ружица Рип“ Жужаном Фридрих

Представници МО и СОРВСС са директором Средње школе „Свети Сава“ Миланом Миланковићем

обука са ученицима плански није изводила скоро три деценије. И у образовном и у васпитном смислу наставом из области одбране остварени су високи домети – створени су услови да се млађим генерацијама на примерен начин приближе ис-

тинске вредности и национални државни интереси, да јачају своја патриотска осећања и негују традиције и слободарски дух нашег народа.

Радни састанци су одржани и са начелником Западнобачког управног округа Гораном Нонко-

вићем и са замеником председника Општине Апатин Радованом Ђукићем.

Циљ посете у потпуности је остварен и сви учесници су сагласни да ће сарадња резервних војних старешина са средњим школама у наредном пе-

Настава из области система одбране РС у Зрењанину

ПОТРЕБА САВРЕМЕНОГ ДОБА

Настављено је обучавање ученика завршних разреда средњих школа о основама система одбране у Републици Србији, а у реализацији тих задатака у Зрењанину важно место имају предавачи који су чланови Организације резервних војних старешина. У Средњој економско-трговинској школи "Јован Трајковић" у Зрењанину обележен је и први јубилеј ове наставе, јер ће пета генерација ученика слушати предавања. Тим поводом школу је посетио Симо Салапура градоначелник Зрењанина. Час су пратили ученици и ученици IV-2 разреда, смер финансијски администратор са својим разредним старешином Снежаном Јованов.

Настави су присуствовали и потпуковник Властимир Радивојевић, начелник Центра Министарства одбране у Зрењанину, Тања Дуловић, председница ОРВС Зрењанин, Соња Марјански Лазвић, директорка ЕТШ „Јован Трајковић“, Ђорђе Клаћ, директор Техничке школе, Владимир Попов, директор Пољопривредне школе и Славиша Влацић градски ученици и ученици Музичке школе из Зрењанина Васкрсија Ковачевић.

Теме предвиђене за први наставни час у којима се говорило о месту и улози Војске Србије, војној, радној и материјалној обавези предавао је професор одбране и заштите и резервни поручник Миле Новаковић.

Ове школске године су помоћ у извођењу наставе до сада затражиле три средње школе из Зрењанина Техничка, Пољопривредна и Економско-трговинска, као и Средња школа из Новог Бечеја. Министарство одбране је указало поверење да наставу поново изводе чланови Организације резервних војних старешина, а овај вид сарадње успешно траје од 2018. године.

Ученици једног одељења четвртог разреда присуствовали су првом предавању, у оквиру наставе о систему одбране РС, на ком су могли да чују основне информације о месту, улози и задацима Војске Србије у систему безбедности и одбране, војној, радној и материјалној обавези у Републици Србији. Промовисано је и добровољно служење војног рока, а активности је присуствовао и начелник Центра Министарства одбране за локалну самоуправу потпуковник Властимир Радивојевић. Матурантима је предочена могућност служења војног рока с оружјем, од шест месеци, што је један од предуслова за заснивање радног односа у јединицама Војске Србије у статусу професионалног војника.

Током предавања обратио им се и градоначелник, истакавши важност информација које на овакав начин могу добити. „Када је реч о настави из области одбране, безбедности и ванредних ситуација, то је проблематика о којој, нажалост, причамо тек када се нешто догоди. Ова настава управо чини супротно и даје на време основне информације ученицима о обавезама које их чекају, у вези са одбраном земље. Најчешће се злонамерно помене рат као разлог за овакву наставу. Али није тако. Ученици могу сазнати и коме да се обрате од државних органа уколико дође до било каквих ванредних догађаја и како да спасу себе и своју породицу уколико буду угрожени. Посебно смо задовољни чињеницом да Зрењанин предњачи у Србији у извођењу ове наставе са предавачима из Организације резервних војних старешина и да су они препознати као стручњаци који квалитетно раде овај посао“, казао је градоначелник и подсетио да је у тој средини, у протекле две деценије, забележено скоро двадесет непредвиђених догађаја, који су угрожавали животе и здравље људи и њихову имовину.

„Пошто се ништа од тога не може предвидети, оваква настава је неопходна, јер се на тај начин прво међу младе враћа безбедносна култура, о којој нисмо водили рачуна. Грађани морају да знају шта су им обавезе када дође до поплава или снежних непогода, али морају знати које су им обавезе по закону, када их позове надлежни орган Министарства одбране. Локална самоуправа има обавезу да руководи Штабом за ванредне ситуације, а много ће нам бити лакше да доносимо одлуке у некој таквој ситуацији, ако имамо грађане који су упознати са својим обавезама у тим околностима“, поручио је градоначелник Симо Салапура.

М. Н.

Начелник Западнобачког управног округа Горан Нонковић, кбб Милан Коњиковац, др Милојко Николић и Жељко Обрадовић

Са директором Гимназије и стручне школе „Никола Тесла“ Миланом Дражићем

Са замеником председника Општине Апатин Радованом Ђукићем

Генерални секретар СОРВСС Драган Ђирковић

ПУТ ДО ЗВЕЗДА ПОСУТ ЈЕ ТРЊЕМ

Мада делује обично, свакидашње и умирујуће, испод лица неуморног пензионисаног пуковника крије се нека врста унутрашње ватре, потом разборитост, здрав разум, честитост, поштење, упорност, патриотизам и надасве решеност да истраје на тешком и непредвидивом животном путу. Коте које је досегао, само му служе као осматрачнице за даље циљеве.

Када се год разговара о Драгану Ђирковићу у круговима који га познају, односно у „кружоцима“ где је радом и понашањем утиснуо трајан печат, најчешћа сублимација његових особина може се свести на изразе људина, добрица и хуманиста. У колективима где је службовао био је један од веома омиљених старешина. Све што је чинио било је у маниру професионалца високе категорије. Зато и није нимало чудно што је последњих неколико циклуса вредновања рада и доприноса свеукупним активностима организацијске јединица система одбране, оцењиван највишом службеном оценом. Осим што је то сатисфакција за уложени рад, за многе сате прековременог делања и унапређење послова на формацијском месту официра, то је уједно широм отварало врата за даље напредовање.

После одласка у пензију на лични захтев није „бацио коглје у трње“ већ је доброно засукао руке бавећи се друштвено корисним радом. На позив др Милојка Николића, председника СОРВСС Србије, почетком 2015. године, учлањује се у Организацију резервних старешина и укључује у активности на оживљавању СОРВСС. Тај процес покренуо је први човек Организације резервних официра и подофицира Србије са дугом и светлом традицијом. Након губитка статуса организације од посебног значаја за одбрану земље и сврставања у невладин сектор, Савезу је, због престанка финансирања из државног буџета, претило гашење. Вратити све у пређашње стање, био је Сизифов посао са много рада, упорности и одрицања. Уз председника, генерални секретар СОРВСС Драган Ђирковић куцао је на многа врата, обраћао се државним институцијама, сачињавао анализе и из њих изводио закључке. Тамо где није било довољно разумевања, налазио је нове аргументе за схватање места и улоге резервних војних старешина у систему одбране Републике Србије.

Највећи успех резервних старешина

Руководство СОРВСС се обраћало министру одбране и председнику Србије, апелујући да се створе законски и други услови за опстанак и развој организације. Како то обично у животу бива, уложени труд, а пре свега потре-

Увек расположен: Драган Ђирковић

ба да живи организација која има изузетан значај за припрему друштвених институција за одбрану земље, уродио је плодом. Када је промењен одговарајући закон, отворено је ново поглавље у историји организације са традицијом дужом од једног века. Многе резервне војне старешине су у шали говориле да њихова организација чак да није имала позитивну друштвену улогу, требало би је задржати због дуге традиције.

Захваљујући резервним старешинама на локалном нивоу, пре свега њиховом ентузијазму и навикама да се ангажују у припреми становништва за одбрану земље, нарочито у областима Цивилне заштите и каткад подршци локалне самоуправе, општинске и градске организације су биле активне или тавориле на нивоу да брзо могу да васкрсну, како би то наш народ рекао. Те резервне војне старешине што су предводиле организацију у локалној средини харизматски су везивале чланове за своју организацију. Генерални секретар СОРВСС био је са њима у сталном контакту. Учествојући у консултацијама, Ђирковић је стално својим инструкцијама помагао организације да истрају на путу опо-

равка и стварања услова за развој, ма каквог темпа он био. Генерални секретар је био и остао својеврсна спона између председника СОРВСС и локалних организација.

Највећи успех Организације резервних војних старешина у последњих тридесетак година јесте обнављање наставе из области одбране и заштите у средњим школама Србије. Томе су претходиле бројне анализе, састанци у Управи за обавезе одбране у Министарству одбране, па у Министарству просвете... Вођен је дуг и стручан дијалог и са организацијама резервних војних старешина. Сачињен је веома добар програм који обухвата 11 тема, потом је израђена методологија извођења наставе, а у финалном делу је написан и уџбеник, као оријентир извођачима наставе који су из редова центара Министарства одбране, ОРВСС и средњих школа. У свему томе у улози неке врсте везивног ткива, па и предводника били су др Милојко Николић и Драган Ђирковић.

Генерални секретар СОРВСС у седишту организацију води целокупну администрацију. Припао му је и посао финансија, тако да, уз кореспонденцију и свакодневне непосредне контакте са организацијама у Београду и општинама, односно градовима широм Србије, обавља и низ других наоко ситних послова који одузимају драгоцено време, попут бриге о сајту СОРВСС.

Богата биографија

За све оне који желе да сазнају нешто више из биографије Драгана Ђирковића, доносимо део важних чињеница.

Рођен је 31. јануара 1961. године у Прибоју. Ожењен је и са породицом живи у Београду. Супруга Зорица (рођ. Петровић) завршила је правни факултет и ради као секретар у једној основној школи у Београду. Имају три сина – Жарка и близанце Лазара и Огњена.

На Драганова животна достигнућа веома је поносан отац Сретен, пензионер, који је радио у трговинском предузећу „Братство-јединство“. Мајка Милица (преминула 2003. године) била је домаћица. Две сестре, Драгица и Верица, радо у својим домовима дочекују брата.

Прва четири разреда основне школе Драган је завршио у основној школи „Бошко Буха“ у месту Увац у Босни и Херцеговини, уз саму границу са Ср-

Са слушаоцима Курса за резервне официре

бијом, а друга четири - у основној школи „Бранко Радичевић“ у Прибоју. Након основне школе завршио је Гимназију „Лазар Комаричић“ у Прибоју, где се определио за природно-математички смер.

„Иако је у мом крају војска одувек била цењена и поштована, о војној каријери нисам озбиљније размишљао до посете представника тадашњег Војног одсека Гимназији. Представили су нам све предности и бенефите школовања у Војној академији. Након тога, а вероватно и под утицајем позитивних прича оца Сретена о војном року који је служио у Пожаревцу и у гарди у Београду, конкурисао сам и, након обавезних прегледа и тестирања, постао стипендиста ССНО-а. Стипендију сам примао током гимназиј-

ских дана, да би после завршетка, 1980. године, уписао Војну академију КоВ у Београду. Након друге године Војне академије, определио сам се за Геодетску службу којом сам био фасциниран од првог сусрета са топографским картама“, наводи Ћирковић.

По завршетку Војне академије, 1984. године, официрску каријеру започео је у Војногеографском институту у Београду, као референт у Одсеку за картографију Картографског одељења, радећи на изради топографских карата размера 1:25.000 и 1:50.000. Стицајем околности, на овој дужности задржао се само две године, након чега, због указане потребе одлази у тадашњу Прву управу Генералштаба, где је остао до краја каријере.

У Генералштабу је обављао више дужности значајних за одбрану земље. Био је Референт у Одсеку за техничку обраду података Одељења за планирање употребе Војске Прве управе Генералштаба ОС СФРЈ (касније ГШ ВЈ, ГШ ВСЦГ и ГШ ВС). Тако је било од 1989. до 1992. године. Касније је обављао дужности начелника више одсека

Војностручно усавршавање реализовао је у Генералштабној школи (ниво данашњег командно-штабног усавршавања) у Центру високих војних школа у Београду, школске 1998/1999. године. Током агресије НАТО-а школовање је прекинуто, а тадашњи мајор Драган Ћирковић, одлуком начелника Генералштаба ВЈ, упућен је са осталим колегама из Генералштабне школе на Косово и Метохију. По окончању агресије, наставио је школовање, након чега се вратио у Генералштаб на ранију дужност.

Унапређење знања и усавршавање у струци

Поред војностручног усавршавања у Генералштабној школи учествовао на семинарима и похађао више курсева у земљи и иностранству. Значајнији облици стручног оспособљавања у иностранству били су: Курс енглеског језика на Сент Џон колеџу у Јорку (York ST John College), В. Британија

(2002); затим Менаџмент у одбрани - Кранфилд универзитет (Cranfield University), Министарство одбране В. Британије (2003), Парламентарна контрола и надзор оружаних снага (Parliamentarian Control and Oversight with the Armed Forces); Копенхаген – К. Данска; МО К. Данске (2008); Стабилност, безбедност, транзиција и реконструкција (SSTaR Course); Маршал центар, Гармиш-Партенкихен, СР Немачка, (2009); Курс за европску безбедносну политику и интеграције“ (Security Policy and European Integration Course); Универзитет за националну одбрану МО Румуније (NDU „CAROL I“), Букурешт (2011); Доношење одлука у систему одбране („Executive Course in Defense Decision Making“) и Центар за цивилно-војне (CCMR) односе Морнаричке постдипломске школе у Монтереју, Калифорнија, САД (2014).

Објавио је више радова на симпозијумима у организацији Факултета организационих наука (СИМОРГ) и Министарства одбране (СИМОПИС). Лична интересовања су му стратегијско планирање, кризни менаџмент и пројектни менаџмент.

Поседује ECDL сертификат (Word, Excel, Power Point, Internet). за рад на рачунару. Говори енглески и руски језик.

На лични захтев пензионисан је 26.децембра 2014. године у чину пуковника у који је ванредно унапређен 2003. године.

Све у свему, богата биографија.

Драган Ћирковић је у Организацији резервних војних старешина наставио да ради истим жаром као што је то чинио док је био у активної служби. Иако му то ангажовање одузима много времена, успева и да се посвети породици, да синовима помогне у савладавању школских лекција, а супрузи у обављању тежих послова у домаћинству.

Шта значе одлучност, организаторске способности и смело утирање пута у будућности, најбоље сведочи чињеница да је Драган Ћирковић пре неколико година продао двособан стан у власништву и саградио велелепну кућу у којој има места за све укућане, па чак и за породице синова када буду стасали за брак. За сада су сви смештени у приземљу, а три спрата су у сивој фази изградње.

Драган Ћирковић још увек није досегао звезде, мада га живот ка томе усмерава. Када смо га директно о томе питали, проговорио је врлином скромности, наводећи да је пут до звезде присут трњем. Сведоци смо многобројних проблема који свакодневно оптерећују живот.

„Свет је суочен са ратом у Украјини, који из дана у дан поприма све веће размере, претећи да прерасте у планетарни сукоб. Фигуративно речено, крећемо се ивицом амбиса. Економска криза потреса човечанство, обезвређујући учињено и материјалне вредности. Наша земља и грађани треба да буду кадри да одговоре на све изазове и претње. Такав је живот“, казује Драган Ћирковић.

Звонимир ПЕШИЋ

Из питомачких дана

Представници МО и СОРВСС у Новом Пазару

ВЕЛИКО ИНТЕРЕСОВАЊЕ ЗА НАСТАВУ

Резервни потпоручник Есад Арслановић на настави у Економско-трговинској школи

У склопу реализације Плана активности „Обучавање грађана за потребе одбране земље“, представник Министарства одбране потпуковник Милан Крсмановић из Одељења за обучавање грађана Управе за обавезе одбране и Драган Ђирковић, генерални секретар Савеза организација резервних војних старешина Србије посетили су 7. децембра Општинску организацију РВС Нови Пазар. Током обиласка посетили су Центар МО за локалну самоуправу Нови Пазар и Економско-трговинску школу у Новом Пазару.

У просторијама Центра МО за локалну самоуправу Нови Пазар одржан је радни састанак са начелником ЦМО за ЛС Нови Пазар потпуковником Сашом Премовићем и председником ОО РВС Нови Пазар рез. поручником Есадом Арслановићем. Састанку су присуствовали запослени у ЦМО и члан ОО РВС Нови Пазар, мастер менаџер безбедности Андреа Бешевић.

Потпуковник Премовић је указао на велико интересовање средњих школа у Новом Пазару, Сјеници и Тутину за учешће представника ЦМО и РВС у извођењу наставе о основама система одбране Републике Србије у завршним разредима средњих школа. Он је истакао је да је Есад Арслановић, заједно са Анреом Бешевић, која је изразила жељу да конкурише за Курс резервних официра, већ одржао преко 50 часова у девет новопазарских средњих школа.

Потпуковник Милан Крсмановић информисао је присутне о актуелностима у вези са Иницијативом и активностима МО. Запосленима у ЦМО поделио је приручник „Систем одбране Републике Србије“. Генерални секретар

Састанак са помоћницом директора Економско-трговичке школе Азром Ахметовић

СОРВСС уручио је рез. поручнику Есаду Арслановићу Методички приручник за резервне старешине извођаче наставе у завршним разредима средњих школа.

Након радног састанка учесници су посетили Економско-трговинску школу. На радном састанку у канцеларији помоћнице директора Азре Ахметовић, размењена су искуства у досадашњој сарадњи на реализацији Иницијативе. Помоћница директора је похвалила одличну сарадњу са ЦМО за локалну самоуправу Нови Пазар и са резервним војним старешинама, након чега је уприличена посета једном одељењу завршног разреда ове школе.

Ученицима се обратио потпуковник Милан Крсмановић који их је упознао

са активностима које се предузимају поводом заједничке Иницијативе Министарства одбране и Министарства просвете о увођењу садржаја из области одбране у наставни програм завршних разреда средњих школа, као и о курсевима за резервне официре и школовању на Војној академији. Одговарао је на питања ученика која су се углавном односила на обавезно slu-жење војног рока.

Извођач наставе рез. поручник Есад Арслановић похвалио је дисциплину и заинтересованост матураната за наставу. За будућег резервног старешину Андреу Бешевић заједничко учешће у извођењу наставе представља значајно искуство и добру припрему за самостално извођење наставе.

Сарадња на реализацији Иницијативе ће се наставити и већ је догово-

рен наставак наставе у средњим школама у Новом Пазару и Сјеници.

Пандемија корона вируса у претходне две године негативно се одразила на обим ангажовања резервних војних старешина у вези са Иницијативом за увођење садр-

Андреа Бешевић у разредном амбијенту

жаја обуке у школски систем Републике Србије. Број школа које су тражиле да резервне војне старешине пруже стручну помоћ одељењским старешинама у настави о систему одбране је из оправданих разлога, а највише због организовања наставе на даљину, тзв. он лајн (enpl. *on line*) наставе, био мањи него раније.

У школској 2022/23. години, смиривањем пандемије, ученици су се вратили у клупе и ситуација се мења у позитивном смеру. Број захтева за стручну помоћ се повећава.

Организација РВС у Новом Пазару је пример који илустрије повећано интересовање средњих школа за ангажовање РВС.

Резервни потпоручник пешадије Есад Арслановић и млада чланица ОО РВС Нови Пазар, мастер менаџер безбедности Андреа Бешевић, на захтев средњих школа прослеђен преко Регионалног центра Министарства одбране за локалну самоуправу Нови Пазар, увелико су ангажовани на пружању стручне помоћи разредним старешинама завршних разреда новопазарских средњих школа.

Настава о систему одбране Републике Србије већ је одржана у Економско-трговинској школи, а следеће одредиште је Гимназија у Новом Пазару.

Први утисци су веома позитивни. Сарадња са одељењским старешинама је одлична, на обострано задовољство. Интересовање ученика је велико и премашује очекивања предавача.

Подмлађивање војног кадра

РЕЗЕРВНИ ОФИЦИРИ У СТРОЈУ ВОЈСКЕ

Војска Србије непрекидно прима у професионалну војну службу официре, подофицире, професионалне војнике и цивилна лица, али је ове године запажена посебна новина у виду интензивне популе радних места официра непосредним пријемом слушалаца класе резервних официра. Чланом 23. Уредбе о пријему у професионалну војну службу (Службени гласник Републике Србије бр. 35/15, 98/18 и 63/20) је, наиме, предвиђен пријем слушалаца класе резервних официра у својству официра, након завршетка Курса за резервне официре који се реализује на Војној академији Универзитета одбране у трајању од шест месеци. Полазницима Курса за резервне официре омогућено је да се током трајања курса изјасне о пријему у професионалну војну службу, а уколико задовоље критеријуме за пријем, буду примљени и постављени на радна места официра у складу са врстом стручне спреме и родом, односно службом за коју су оспособљени по програму курса. Овим моделом популе је, на пример, само у Копненој војсци Војске Србије професионалну војну службу у 2022. години засновало 42 официра, а приједи по овом основу биће настављени и у 2023. години, у складу са одобреним планом популе.

„Пријемом наведеног кадра обезбеђени су поузданост и континуитет популе упражњених радних места официра свих родова, са посебном добробити у делу популе радних места официра служби у Копненој војсци, попут информатике, грађевинске, саобраћајне, правне и других служби, где млади инжињери могу афирмисати стечено образовање и стручност у пракси, те на тај начин дати допринос унапређењу оперативних способности Копнене војске и Војске Србије у целини - истиче помоћник команданта Копнене војске за подршку пуковник Владица Вучковић.

Младима са високим академским обра-

зовањем је, с друге стране, омогућено да у сложеним условима животног стандарда реше сигурну професионални статус и обезбеде сигурну егзистенцију себи и својој породици.

Од председника организације резервних официра и подофицира у Нишу Добривоја Станимировића сазнајемо да та организација и те како води рачуна о својим новим члановима, то јест, о резервним потпоручницима који су завршили Курс резервних официра. „Они не само да су укључени у све активности организације - истиче пуковник у резерви Добривоје Станимировић - већ и чинимо напоре да им олакшамо контакте, у вези са запослењем у Војсци Србије, са јединицама Копнене војске, РВ и ПВО и Команде за обуку на југоистоку Србије, са којима традиционално имамо одличну сарадњу. Поносан сам што наши чланови потпоручници Миљан Љубенковић, Никола Младеновић, Жаклина Додић, Милан Радосављевић, Немања Стојиљковић, Иван Аксић и други већ раде у Нишу, Краљеву, Лесковцу, Врању или су у процесу запослења“.

Никола Коцић Пурјак је промовисан у чин резервног потпоручника фебруара 2021. године, као први у рангу 138. класе пешадије Курса резервних официра. Он је током трајања курса организовао свечану академију поводом примирја у Првом светском рату, док је на стажирању у Пожаревцу одржао предавања из историје војницима на добровољном служењу војног рока. Члан је Скупштине организације резервних официра и подофицира у Нишу, а сада се налази пред реализацијом свог вишегодишњег сна, пошто ће од нове године ступити на дужност у лесковачки Трећи центар за обуку Команде за обуку. „Идем путем мојих предака и следићу породичну традицију. Уложићу максимум напора да се докажем у јединицу и не сумњам да ћу оправдати ukazано поверење каже Никола“.

Зоран МИЛАДИНОВИЋ

Застава је симбол наших победа и опстанка

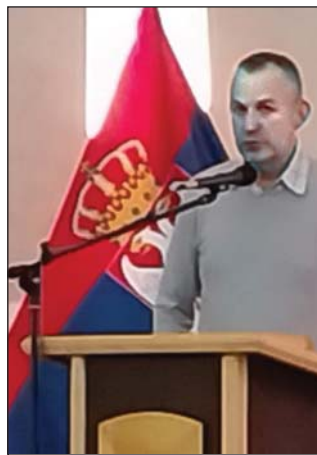
Завршен овогодишњи циклус обуке ОРВС града Новог Сада

ЗАНИМЉИВА ПРЕДАВАЊА

Предавањем о војнополитичким савезима и организацијама у свету завршена је овогодишња обука Организације резервних војних старешина града Новог Сада.

Тема је реализована по плану и програму рада Организације резервних војних старешина града Новог Сада, а на основу Плана сарадње Министарства одбране и Војске Србије с удружењима од значаја за одбрану.

О војнополитичким савезима и организацијама - НАТО, ОДКБ и безбедносним снагама Европске уније говорили су начелник Одељења за мултинационалну сарадњу Сектора за политику одбране Министарства одбране Републике Србије пуковник Златко Богосављевић и руководилац

групе за међународне војне операције потпуковник Стевица Прчић.

У току године на основу плана и програма Организације РВС Новог Сада и у оквиру сарадње с Министарством одбране и Војском Србије реализоване су још четири активности.

Мајор Данило Обрадовић из Управе за обавештајно-извиђачке послове Генералштаба ВС упознао је новосадске резервне војне старешине о употреби беспилотних летелица у борбеним и неборбеним операцијама.

Информисање РВС на тему „Верска служба у Војсци Србије“ одржано је у оквиру традиционалног 25. сусрета резервних војних старешина и Војске Србије у Новом Саду.

На градском стрелишту је изведено бојево гађање из аутоматског пиштоља 9 мм ЦЗ 99 на редном броју 1.

Председник ОРВС града Новог Сада генерал-потпуковник у пензији Ђокица Петровић оценио је да је присуство резервних старешина било велико. Посебно радује чињеница да је на предавањима био велики број младих резервних официра.

У новосадској организацији РВС у току је и израда плана активности за наредну годину.

М. Бозокин

О активностима ГО РВС Крушевца

ТАКТИЧКО ОРИЈЕНТАЦИОНИ МАРШ

У Крушевцу су настављене активности и припреме за предстојећи период. Утврђене су смернице за План активности ГОРВС Крушевца за 2023. годину.

Поводом обележавања 15. септембра Дана резервних војних старешина Србије, организовано је традиционално добровољно давање крви. Одазив је био 63 потенцијална давалаца али по одобрењу лекара крв је дало 32 члана и симпатизера организације. Уочена је појава да се све више младих људи одазива позиву за акцију добровољно давања крви.

На Дан ОРВСС одржана је радна и свечана седница Скупштине ГОРВС Крушевца. Седници су присуствовали представници града Крушевца, Војске Србије и других институција и организација.

Пре почетка седнице Скупштине делегати су положили венце на Споменик ратницима

од 1912. до 1918. године, Споменику палим борцима и полицији од 1991. до 1999. године, на Спомен-плочу пуковнику Гавриловићу на згради у улици мајке Југовића.

Осмог октобра организовано је тактичко-оријентациони марш у региону Јастребац а ближе с. Рибаре – спец. болни-

ца Рибарска бања. Учествовало је 60 појединаца од тога 50 резервних старешина. По завршетку марша у Конгресној сали Рибарске бање одржана су предавања на теме: средстава АБХО у Војсци Србије и њихова примена, као и начин и облик организовања јединица Војске Србије. Предавачи су били професионални официри ВС Гарнизона Крушевац, АБХО чета из 246 батаљона АБХО. Пуну подршку марша у великом обиму помогло је Министарство одбране у превозу и исхрани и Управни одбор СОРВС. Специјална болница Рибарска бања и

Регионална радио-телевизија Крушевац је у великој мери пропратила ту активност.

За 14. октобар, Дан ослобођења града Крушевца делегације ГО РВС Крушевац, положили су венце на Споменик палим борцима и полицајцима на Слободишту, Споменик ратницима 1912-1918. године и Споменик Црвеноармејцима на реци Расини.

Представници ГО РВС Крушевац и МО центра за локалну самоуправу у Крушевцу су 21. октобра посетили су начелника Расинског округа и начелника Школске управе за Расински округ у циљу договора да се у наредном периоду организују часови разредне наставе за завршне разреде средњих школа. Закључено је да начелник Школске управе упути допис директорима средњих школа са захтевом да се настава по програму Иницијативе подигне на виши ниво и да се часови разредне наставе одржавају уз присуство представника МО и РВС.

Настављено је ажурирање персоналних упитника за чланове РС из Крушевца.

С. Лазић

Из активности апатинске организације ПОСЕТА ВОЈНОМ МУЗЕЈУ И КУЋИ ФУДБАЛА

У склопу планских активности Организације резервних војних старешина општине Апатин, чланови Организације резервних војних старешина и Удружења пензионисаних војних лица Апатина посе-

тили су Војни музеј у Београду, где су уз стручно вођење упознати са сталном музејском поставком.

Након посете Музеју, били су гости у Спортском центру Фудбалског савеза Србије - Кућу фудбала у

Старој Пазови, где су сагледали један од најсавременије опремљених фудбалских центара у Европи, а потом су наставили дружење са члановима братске Организације резервних војних старешина Нове Пазове.

Панчево УРУЧЕНА ПРИЗНАЊА

Удружење резервних војних официра и подофицира Панчево (УРВСПА) одржало је у Народном музеју 15. октобра годишњу свечаност. Председница Удружења мр Јасмина Субић истакла је да је УРВСПА део Савеза резервних војних старешина Републике Србије и да се ради о организацији од посебног значаја за одбрану земље.

Организацију је основао војвода Степа Степановић 15. септембра 1919. године, а Савез организација резервних војних старешина тренутно у свом саставу има 80 активних организација са око 20.000 чланова. Водећи рачуна о свом чланству, УРВСПА је до сада закључио више од 20 споразума у вези с погодностима за своје чланове у поликлиникама и лабораторијама, туристичким објектима, продавницама...

Додељене су и уручене похвалнице за изузетне резултате у раду током 2022. године. Добитници су Маја Миловановић, Јелена Сладаковић и Марина Јованов. Захвалнице су уручене и Дому војске, Народном музеју Панчево и појединцима који су подржали ангажовање УРВСПА. Ово удружење цени сваку помоћ и подршку које јој се укажу, а основни циљ му је очување славне историје и традиција Србије, јачање патриотизма, побољшање положаја резервног војног састава, а и свих других чланова удружења.

Састанак резервних старешина Срема и Мачве

ИНФОРМИСАЊЕ, ГАЂАЊЕ И ДРУЖЕЊЕ

Сремска Митровица била је домаћин скупа резервних војних старешина са подручја сремских општина и са територије Шапца. На састанку су резимирани досадашње активности и представљен годишњи план рада. Како је истакао Сава Грујић, председник Градског одбора резервних војних старешина Сремске Митровице, гости су најпре обишли Спомен-собу у касарни „Бошко Палковљевић Пинки“, а након тога дружење је настављено у објекту Стрелачког клуба „Живко Релић Зуц“,

где је организовано гађање из ватреног оружја.

- Анализирали смо актуелну ситуацију не само у земљи, него и у свету, јер пратимо сва збивања, пошто желимо да наша борбеност буде непрекидна и стална радња. Јер, ако желимо мир, морамо се припремати за рат. Поред тога, ми се такође припремамо и за ванредне ситуације за које сви знамо да су непредвидиве. Желимо да докажемо да смо ми са нашом богатом историјом од 103 године постојања организације резервних војних старешина и те како битна компонента оружаних снагама нашој, истакао је Сава Грујић, председник Градског одбора резервних војних старешина Сремске Митровице и додао да је у наредном периоду у плану укључивање већег броја младих у рад организације.

Зденко Гашић, председник организације резервних војних старешина Нове Пазове и заменик председника РВС АП Војводине рекао је да су чланови ове организације у

Делегација ОРВС Алексинач у посети ОРВС Зрењанин

ОТВОРИТИ ВРАТА МЛАДИМА

Слични су проблеми који муче резервне старешине Зрењанина и Алексинач. Начин финансирања удружења, реализација програмских активности и подмлађивање чланства су у врху задатака које треба да реализују. Учешће резервних официра у спровођењу наставе „Систем одбране Републике Србије“ у средњим школама је потврдило да је удружење с правом добило статус од посебног значаја за одбрану земље.

Делегација Удружења резервних војних старешина Алексинач коју су чинили резервни капетани прве класе Славољуб Радомир и Богољуб Богосављевић, резервни капетан Миломир Јаћимовић и резервни десетар Славиша Богосављевић обила је просторије ОРВС Зрењанин у касарни „Народни херој Светозар Марковић Тоза“, где су их потом угостили и представници Банатске бригаде командант пуковник Александар Дедић и мајор Раде Даљевић.

Делегацију ОРВС Зрењанин на овом сусрету су чинили председница Тања Дуловић, заменик председника Ђорђе Клаћ и чланови управног одбора Никола Ергић и Миле Новаковић и Радоје Бандовић, председник Удружења војних пензионера Зрењанина.

-У оквиру Удружења у Алексиначу имамо близу 130 чланова. Верујем да би их било и више када би имали евиденцију резервних официра, па да их на неки начин анимирамо да нам се придруже. Уређен списак је неопходан, као и јединствена чланска карта на републичком нивоу, истакао је Богољуб Богосављевић из ОРВС Алексинач.

-Имамо око стотину чланова, а активно учествује у акцијама половина њих. Створили смо базу младих чланова, али би желели да их имамо више, истакла је Тања Дуловић. **М.Н.**

протеклом периоду реализовали више активности.

- Једна од њих је била у Старој Пазови 1. јула, када смо у сарадњи са 72. специјалном бригадом, њиховим ветеранима на челу са генералом Слободаном Ступаром организовали округли сто на тему враћања службе војног рока, што је веома битно како би се повећао број школованих резервних војних старешина који је сада у опадању. Са постојећим потенцијалом чланова, наша организација може дати велики допринос војсци, држави и цивилном становништву и желимо да знају да још да рачунају на нас, рекао је Зденко Гашић и захвалио се организатору овог догађаја и Стрелачком клубу на гостопримству.

Ова организација последњих неколико година добија све значајније место захваљујући републичком председнику пуковнику Милојку Николићу.

С. М.

Резервни официер академик
Милутин Миланковић

УМ И ДЕЛО СВЕТСКОГ НИВОА

Творац је најтачнијег календара, популаризатор науке и хроничар научних збивања, али је у свету најпознатији као аутор астрономске теорије климатских промена, којом је објаснио мистерију ледених доба. Био је историчар науке, хроничар научних збивања свога времена, писац значајног опуса научнопопуларних и књижевних дела запажене литерарне вредности.

Академик Милутин Миланковић
(1879-1958)

Д аљска породица Миланковић изнедрила је бројне значајне личности у свету науке, инжењерства, уметности, културе, свештеничког позива, књижевности. У свестрано образованој породици 1879. године родила се звезда науке, чији ће име и дело заблистати у научној васиони и постасти узор за целокупни српски род и незаобилазно име светске науке и цивилизације.

Академик Милутин Миланковић, потпредседник Српске академије наука, најцитиранији српски научник, професор Универзитета у Београду, исказао се у низу научних дисциплина: математици, климатологији, метеорологији, астрономији, геологији, геофизици, географији и грађевинарству.

Милутин Миланковић је био велики научник, али и узвишени стваралац чији пут кроз васиону и векове стреми много даље од одређених научних мисли. Творац је најтачнијег календара, популаризатор науке и хроничар научних збивања, али је у свету најпознатији као аутор астрономске теорије климатских промена, којом је објаснио мистерију ледених доба. Био је историчар науке, хроничар научних збивања свога времена, писац значајног опуса научнопопуларних и књижевних дела запажене литерарне вредности.

Кроз васиону и векове

Студије грађевине окончао је 1902. године на Високој техничкој школи у Бечу, а 1904. године са непуних 26 година постаје први Србин доктор техничких наука. Израженог и доказаног патриотског духа, ношен дубоком жељом да се бави науком, 1909. године напушта Беч, одазивајући се позиву Богдана Гавриловића, Михаила Петровића и Јована Цвијића, и долази у Београд за професора на Катедри за примењену математику, где доживљава врхунац свог стваралачког рада, сматрајући да ће постићи прави циљ свога живота, ако постане научник од формата.

Оставио је за собом неизбрисиве трагове које ни време неће моћи да потисне. Како време пролази, о њему се све више говори. Осим природне обдарености имао је и необично широко образовање. Тежио је увек ка вишим циљевима, стално водећи рачуна о својим способностима.

Одабрао је климу далеке прошлости као предмет својих научних истраживања, пажљиво је испланирао своје научно путовање кроз „васиону и векове“. Само је велики ум могао да замисли такав подухват. Али за остварење тог подухвата било је неопходно много више од великог ума, пре свега огромна енергија, упорност и систематичност младог научника. Тај пут на који је кренуо трајаће 30 година.

Применом сферне астрономије, небеске механике и математичке физике први је математички доказао да астрономски утицаји (промена оријентације Земљине осе ротације - прецесија равнодневница, промена нагиба Земљине осе ротације према еклиптици и ексцентрицитета путање Земље око Сунца) управљају механизмом термичких појава на Земљи. Тиме је успоставио спону наука о васиони и наука о Земљи и отпочео проучавање климе на начин који пре њега није постојао. На тај начин је, користећи математичке моделе, први објаснио периодичност настанка, развоја и смене ледених и међуледених доба током протеклих 600.000 година, чиме је и формално приступио заштити своје чувене астрономске теорије промене климе. Резултате својих истраживања исказао је извлачећи криве које показују варијације у осунчавању за различите географске ширине. Обједињене резултате свог дугогодишњег рада објавио је у капиталном делу - Канон осунчавања и његова примена на проблем ледених доба. Криве осунчавања које су настале као финални резултат, постаће у светској науци познате као Миланковићев циклуси.

На Свеправославном конгресу у Цариграду је 1923. године Миланковић је учествовао као делегат владе наше земље, али и као делегат Српске Патријаршије. Предлог за реформу Јулијанског календара, као предлог Српске православне цркве, у току рада Конгреса, поднео је управо Миланковић, који је општеприхваћен, али у неким православним црквама не и примењен.

Увођење у војну евиденцију

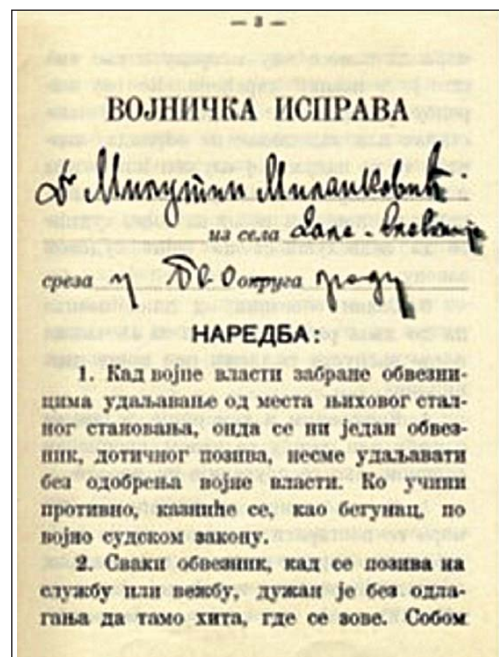
Војну обуку Милутин Миланковић је завршио у војсци Аустроугарске монархије, где је положио официјерски испит и добио чин поручника док је био њен држављанин. Ка-

да је одлучио да дође у своју матицу, како је звао Србију, одрекао се 30-тогодишњег аустроугарског држављанства и поносно узео српско држављанство. По испису из аустроугарског и пријему српског држављанства уписан је у војну евиденцију. У својим Успоменама о том догађају записао је:

„Једнога дана добих хитан позив да дођем у Суд београдске општине на војну асентацију. Не чекајући ни часка упутних се онамо и испут сретох Владу Белића, брата мога колеге, онда капетана српске војске. Он ме лично одведе капетану округа, пуковнику Лешјанину.

„Ево, - рече - довео сам вам професора Миланковића да га примите у војску. И бих увршћен у војску краљевине Србије.“...

Уочи Првог балканског рата Миланковић пише:

Миланковићева војничка легитимација

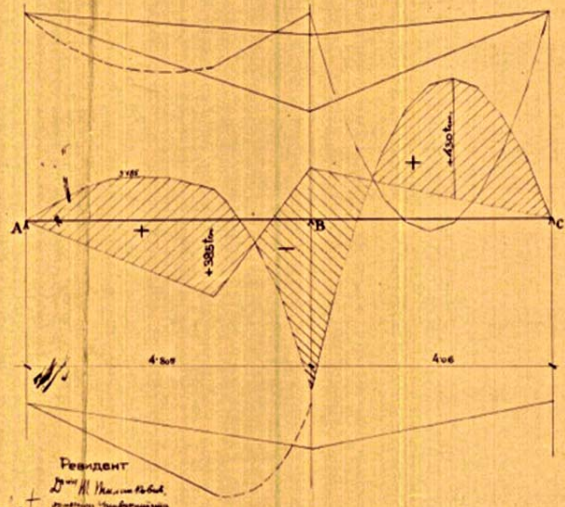

Локације Министарства Војске и Морнарице на којима је радио Милутин Миланковић

Зграда Команде Ваздухопловства Војске у Земуну.
Статички рачун.
Моменти греде M , у подруму

Q-11-25

Разм. дужине 1:50
Разм. за моменти 1cm = 100 tcm.

Пројектант
Рецидент
Д-р М. Миланковић

1-123-1

Скица за прорачун статике подрума зграде РВ и ПВО

Зграда РВ и ПВО чију статистику је прорачунао Миланковић

гађаје по времену и значају дешавања.

Из Миланковићевог Ратног дневника

Из тог дневника преносимо део виђења саме завршнице Кумановске битке 12. октобра 1912. године:

Сунце тек што није зашло, али својим косим зрацима пластично обасјава и осветљава цело поприште битке. У десно, према западу, видимо леп друм који води ка Куманову, испред нас, у долини, од виса Младог Нагоричана, као две куле. Ту су се водиле најжешће борбе. Далеко иза њих страшни Жебрњак, главни положај турске војске. А иза та три брега и улево, у долини Пчиње, одиграва се још пред нама завршни чин Кумановске битке. Величасти дим шрапнела, кад избаци своју зрнад, показује нам још борбу артиљерије.

Министарство војске и морнарице на молбу професора Миланковића издало је Уверење о вршењу дужности у својству резервног официра у коме се каже:

„Да је молилац др. г. Милутин Миланковић, био на војној дужности за време рата и то: од мобилизације 1912. го демобилизације 1913. године; и од 14. новембра 1918. до 8. марта 1919. године.“

Када је започео Први светски рат Миланковић се налазио у родном Даљу на свадбеном путовању. Као страни држављанин ухапшен је и интерниран у чувени логор Нежидер, из кога је након извесног времена, а на залагање бројних научника и пријатеља из Аустроугарске монархије, пуштен да ратно време са породицом проведе у одабраном стану у Будимпешти. Са обавезом да се недељно јавља полицији и буде слободан да се бави научним радом, што је искористио за веома плодан научни рад.

„Било је то 17. септембра 1912. године. На путу ка Универзитету сретох свога колегу и пријатеља Станоја Станојевића. Он ми исприча да су сва предавања отказана јер ће у два сата поподне бити објављена општа мобилизација.“

Тако је и било. Тачно у то доба растрчаше се новинари по улици са засебним издањима којима се саопштава наређење краља Петра да се целокупна војска стави у мобилно стање. Та вест примљена је са једнодушним одушевљењем. Дође време да се петовековна нада оствари. И ја се присеших да сам обвезник српске војске и запитах се шта, као такав, треба најпре да предузмем. Угледајући се на све остале, пођох у главну чаршију да набавим ратну опрему. Сутрадан пријависмо се, Станоје Станојевић и ја, на своју нову дужност.“

Као резервни официр учествовао је у Првом балканском рату. Био је на дужности референта за страну кореспонденцију у Штабу Дунавске дивизије првог позива, а потом у Пресбируу Врховне команде. Водио је свој ратни дневник, записујући најзначајније до-

Сарадња са Министарством војске и морнарице

Миланковић се бавио науком, али је био изложен бројним грађевинским искушењима и изазовима. Многима је одолео, али није могао, како сам каже, одолети изазову и позиву Министарства војске и морнарице.

Дивизијски генерал Радисав Станојловић, начелник Одељења за ваздухопловство Министарства војске и морнарице упутио је позив Милутину Миланковићу са молбом да учествује у изградњи грађевинских објеката на војним аеродромима који ће бити изведени од армираног бетона.

„Нисам се могао оглушити о тај позив. Уговорисмо ово – Детаљни планови и статички прорачуни за извођење свих већих армирано-бетонских конструкција, а нарочито великих хангара и радионица на аеродромима, вршиће се по мојим упутствима и под мојим надзором. Те планове овераваћу својим потписом и сносити сву одговорност пројектанта. Извођење тих пројеката вршиће се, исто тако, под мојим врховним надзором и одговорношћу. При преузимању тих, а и свих осталих довршених објеката од предузимача, учествоваћу у раду колаудирајуће комисије и бити саветник Команде и при другим питањима грађевинске техничке природе.“

Чим потписасмо тај споразум, почесмо с пројектовањем двају великих грађевинских објеката, двојног хангара за смештај авиона на бежанијском аеродрому и радионицеом за израду и монтажу авиона, у Краљевицу. Главне двојне хале тих грађевина имале су лучне армирано-бетонске кровове од по четрдесет метара распона, поред њих предвиђене су у Бежанији мање споредне просторије, а у Краљевицу простране радионице.“

„Проведох два месеца на аеродромима Бежаније и Краљева пењући се по оплати кровне конструкције прегледавајући да ли је исправна, а предвиђена арматура правилно распоређена, савијена и повезана, да ли је мешавина бетона добра, а његово набијање прописано.“

Од фебруара 1926. до лета 1940. године

био је ангажован на више десетина објеката (армирано-бетонски хангари са анексима двојног типа 35-40 метара, депо-хангари 20-25 метара, аеродромске радионице, велики магацини, фабричке зграде, касарне, зграде штабова, стамбене зграде за смештај јединица, подземни магацини за муницију, објекти хидропланске станице и других објеката у Морнарици, рампе, челични антенски стубови за радио-станице и др.) у својству конструктора, надзорног органа, председника жирија за избор решења са конкурса, ревизорског и суперревизорског или рада у колаудирајућим комисијама. За то време пружио је изузетан допринос изградњи објеката војне инфраструктуре.

„Уз моје учествовање подигла је Команда ваздухопловства све предвиђене објекте на својим аеродромима у Бежанији, Краљеву, Скопљу, Загребу, Мостару и Панчеву, туце хангара и три радионице, за смештај, односно монтажу авиона, и разне друге зграде, како их захтева комплетан уређај аеродрома за војне сврхе, а и за цивилни саобраћај.“

„У Земуну подигла је Команда ваздухопловства своју велику управну зграду облакодерских димензија. Све те зграде довршене су пре Другог светског рата да би већина њих постале његове жртве. Сем тих техничких послова за Команду ваздухопловства имао сам и других сличних послова и експертиза.“

Тражена личност

„Двадесет година, раздобље између оба светска рата, био сам тражена личност за такве послове. Једнога дана запитах начелника Грађевинског одељења Команде ваздухопловства зашто се сви ти послови поверавају само мени.“

„А шта, да их свећом тражим! На грађевинама над којима сте водили супер-надзор није се показао никакав недостатак, а камоли да се десила каква несрећа. Ви сте признати, наш највећи, ауторитет на том пољу, у вашу моралну исправност не сумња нико. Када ви потпишете наше пројекте, статичке рачуне, колаудирајуће протоколе и обрачуна, немам шта да бринем. Ако би ме у вези са макар чиме од свега тога позвали на одговорност, положићу свој прст на ваш потпис: он ме покрива од главе до пете. И зато спавам без бриге – на оба ува.“

„Овај разговор показа ми да и морални капитали носе своје камате.“

Др Јулије Хахамовић, главни инжењер конструктор у Команди ваздухопловства:

„За вријеме мог десетогодишњег рада у ваздухопловству војске (са Миланковићем) није се десио (ниједан), буквално (ниједан) имало тежи инцидент на терену, нити се у том смислу икада морало постављати питање одговорности за вријеме рата, када су сви аеродроми били тешко бомбардовани, (ниједан) од великих хангара није био уништен, сви су се одржали.“

Могу тврдити да његова природна љубав за стваралаштво у грађевинској техници и науци никада није ослабила и да је цијелог живота, у неку руку, радио и мислио као инжењер, да је на примјер својим упорним сагледавањем цјелине, и са теоријског и са извођачког гледишта.

Заиста велика била је његова мисао и она му је створила бесмртну славу. Он је тачно знао да ће његово мисаоно дјело њега надживјети.“

Слободан Стојановић,
потпред. Удружења „Милутин Миланковић“

АФОРИЗМИ

*Где је више кайишала
најмање је морала.*

*Богаћење им је главни мошћо,
а образ им је само за фошћо.*

*Да ли су шћо нечије осветије?
Корона човјеку исисава илућа
као дијетше,
а човјек унишћшава илућа
иланетше.*

*Министар нам је као чиџра,
за крашћко вријеме цио свиџет
обиџра,*

*Државом су очарани
само кад су разочарани*

*ЦВ му није баш за неки Кор,
али је зашћо иешћоминушћни
докшћор*

*За неке чланска каршћа
више вреди од дијаманшћа.*

*Кад роса сунцу изађе на
чистшћину,
шћолико и шћраје љубав кад
нађе истшћину.*

*Не може им бишћи шћолико
крашћка коса,
колико им је крашћка ијаметш.*

*Нијесу сшћремни за шћомоћ кад
се умире и иладује,
али су сшћремни кад шћреба да
се бомбардује.*

Жељко Ђ. Вукић

Карикатура: Никола Оташ

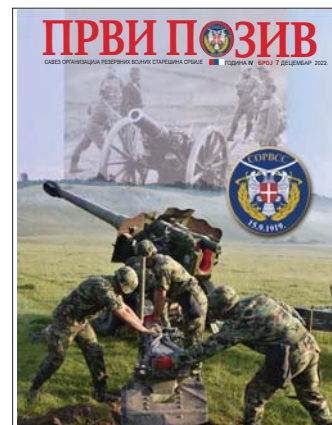
ПРВИ ПОЗИВ

**Интерно гласило
резервних војних старешина**

СОРВСС захваљује руководиоцима у надлежном ресору Министарства одбране на помоћи у припреми и реализацији овог гласила

ИЗДАВАЧ
Савез организација удружења резервнихвојних старешина Србије

ЗА ИЗДАВАЧА
Др Милојко Николић

Година IV. Број 7 Децембар 2022.

Наловна страна:
Милен Чуљић

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
Звонимир Пешић

ЛИКОВНО-ГРАФИЧКИ УРЕДНИК
Милен Чуљић

САРАДНИЦИ
Драган Ћирковић
ФОТОГРАФИЈЕ У БРОЈУ
Медија центар „Одбрана“ и
дописници.

УНОС ТЕКСТОВА: Редакција

Лист излази тромесечно
Тираж 500 примерака
Телефон-факс: +381 11/32 30 454
Адреса: Ул. Браће Југовића бр. 19,
спрат II, канц.бр.240
11.000 Београд
Ел. пошта: office@sorvss.org.rs;
info@sorvss.org.rs
Сајт удружења: www.SORVSS.org.rs

Ставови изражени у овој публикацији искључива су одговорност аутора и његових сарадника и не представљају нужно званични став Министарства одбране.

*Десета кула
пркоси Дунаву*

*Поглед на
главну капију*

*Горњи град
и капија*

Голубачки град. Средњовековни Голубац настао је на остацима старијег римског утврђења, што је последица тога да су средњовековни градитељи препознали добар стратегијски положај те су искористили основе старијих утврђења за изградњу нових тврђава. Саграђен је на обали Дунава на самом улазу у Ђердапску клисуру, на литицама узвишења Радана. На овом месту налазила се римска тврђава *Vico Surrae*, а у средњем веку овде је подигнуто ново утврђење као војна тврђава за борбу хладним оружјем и важно стратешко упориште. На основу историјских, архитектонских и археолошких података сматра се да је град настао у другој половини 13. и почетком 14. века и да су га градили Срби. Помиње се као мађарски град за време краља Лудвига I, тачније 1337. године (Дероко, 1950). Временом је основни изглед тврђаве мењан, пошто је много пута дограђивана и прилагођавана потребама артиљерије, али свој данашњи изглед добила је крајем 15. века.

Основа голубачког града је неправилна, доследно прилагођена конфигурацији терена. Усечен у стену свакако да је представљао једну од најтежих препрека упаду непријатеља са севера. Највишим тачкама утврђења, источним и јужним, тешко је било прићи због стеновитог терена, а најлакши могући приступ је са западне стране. Између зидова и кула је постојала веза, а из сваке куле могло се изаћи на одбрамбени зид. Голубац је био опасан са девет кула углавном четвртастог облика. Испред најнижег дела утврђења налазио се водени ров, преко кога се мостом, кроз капију, улазило у град.

У граду је постојало унутрашње и спољашње утврђење. Испред тврђаве временом се развило цивилно насеље, а у 18. веку Голубац се описује као напредан град. Од тада па до 1867. године, када га, са још неким градовима у Србији, Турци предају кнезу Михаилу, Голубац се скоро све време налазио у њиховим рукама. За кратко су га држали Аустријанци (1688—1690) и српски устаници током Кочине крајине и Првог српског устанка.

Непосредно после Првог светског рата кроз стену, на којој се тврђава налази, пробијен је магистрални пут који пролази кроз тврђаву, користећи обе колске капије у утврђењу. Овај пут је најкраћа веза Србије са источним деловима Балканског полуострва, тако да се неретко кроз тврђаву провлаче шлепери који једва да могу да прођу кроз капије.

Изградњом ХЕ на Дунаву, његов ниво код Голупца се подигао, тако да су најнижи делови града потопљени. У годинама великих суша или када због поплавног таласа ХЕ испусте већу количину воде, могуће је уопловити стојећи на чамцу у зграду у задњем граду (VII), док се при нормалном водостају чамца једва провуче кроз лучне остатке зграде. Потопљени делови зидина, заједно са 10. кулом, пружају сјајне могућности пасионираним љубитељима пецања, којих увек има у најнижим деловима тврђаве.

Почетком 21. века сви делови утврђења изнад пута, укључујући и шанца, су били скроз обрасли копривама, купинама, шипком и сличним растињем које је скоро у потпуности онемогућавало кретање кроз горње делове утврђења,

осим по малом уском путу који је водио до Донжон (1.) куле. Током пролећа 2005, извршена је акција уклањања тог растиња из шанца и предњег града. У самом шанцу је обновљена чесма (коју је до тад скривало високо растиње) подигнута у част польског витеза Завише Црног који је оставио свој живот у Голупцу. Очекује се да ће у скорје време и горњи град бити прокрчен, док се у самој цитадели уз купине сместило и неколико стабала смокве.

Због историјског значаја и изузетне архитектонске вредности, Голубачка тврђава је проглашена за споменик од изузетног значаја 1979. године (Споменичко наслеђе Србије, 2009). Тридесетих година двадесетог века година кроз тврђаву пробијен је магистрални пут, а улазна капија је срушена без претходно урађене документације. Истраживачки и конзерваторски радови започети су 1969. године, а завршени 1987. године.

Данас је Голубац врло посећен, што због чињенице да кроз њега пролази магистрални пут, што и због тога што се налази близу Лепенског Вира, тако да та два локалитета творе зајед-

ничку туристичку целину. Напори, које општина Голубац улаже у ово утврђење су усмерени ка афирмацији значаја Голубачке тврђаве на туристичкој карти наше земље, па и Европе.

На оближњем каменолому, биће изграђен велики амфитеатар, поред кога ће се налазити сликарски и керамичарски атељеи. Пројектом је предвиђено да се изгради пристаништа за бродове, са свим пратећим садржајима, као и изградња Визиторског центра. У делу између Визиторског центра и тврђаве, биће изграђен базен са филтрираном дунавском водом, а уз обалу простор је предвиђен за водене спортове, док на великој пољани простор је предвиђен за мале спортове или витешке турнире. На падини окренутој ка Дунаву, биће изграђено девет дрвених апартмана, пројектованих у духу традиционалне архитектуре. У близини тврђаве, на Доњој марици, биће изграђено Рибарско село. Ту је предвиђено да се направи мала марица за чамце и мала пловила, обалоутврда, саобраћајница, рибљи ресторан, као и објекат за смештај гостију.

Извор: Википедиа

Status Stil

060 / 676 88 01

060 / 4 84 64 91

Нови Београд, Др Ивана Рибара 88

СРПСКА ОФИЦИРСКА САБЉА М.1895/1995 И ПАРАДНИ БОДЕЖИ ВИДОВА ВОЈСКЕ

САБЉЕ : 25 месечних рата

стандардна.....месечна рата – 3.950 дин.

посребрена..... месечна рата – 4. 200 дин.

позлаћена.....месечна рата – 4. 600 дин.

БОДЕЖИ : 20 месечних рата

посребрен.....месечна рата – 2.940 дин.

позлаћен..... месечна рата – 3.360 дин.

